

ПОЛИТИКИН

1
ДИНАР
1952

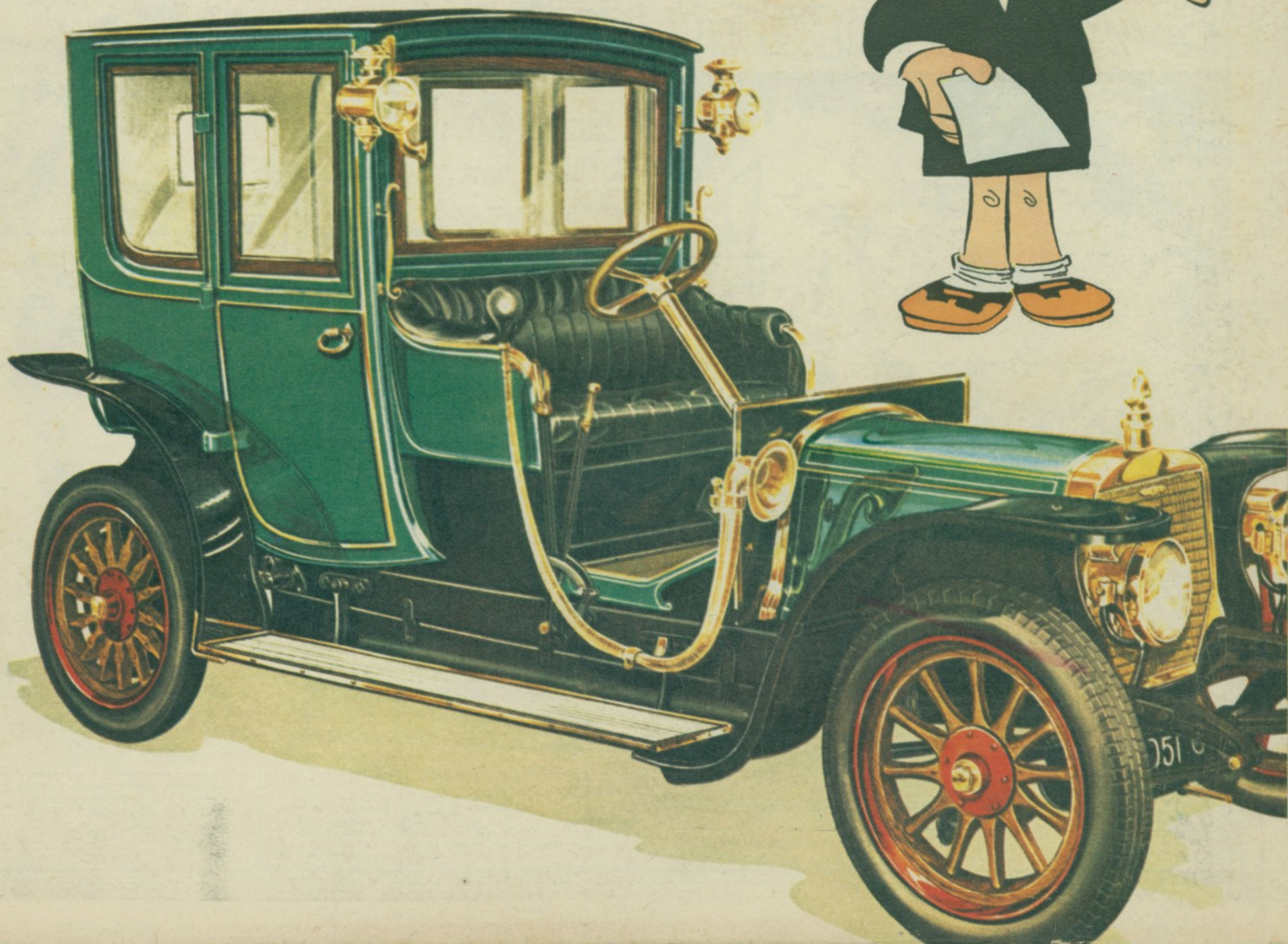

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
848
30. III 1968.

ЗАБАВНИК

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Данас, овде, ја, Денис, отворио сам салон аутомобила, Денисов салон аутомобила. Свечаном отварању присуствовали су моја прабаба Викторија, мој кобајаги ујак комшија Вилсон и један коњ. Коња сам позвао из поштовања јер је снагу позајмио аутомобилу. У сваком броју приказаћу по два аутомобила. Моле се девојчице и дечаци да на отварање салона понесу маказе. Аутомобили се могу сећи, резати и лепити. Отворите страну 17.

ТУК НА ЛУК

Тридесет и првог децембра професор се после завршеног часа обраћа ученицима:

— Децо, хоћу још да вам пожелим да у новој години будете много бољи и паметнији него што сте били до сада.

— Хвала, такође! — узврати неко из последње клупе.

Љиљана Миланков Сефкерин

НАШЕ ПЛАНИНЕ

На часу познавања друштва учитељица је упитала једног мог друга који није пазно: „Какве су наше планине?“ Ученик се

мало замислио, па као из топа одговорио:

— Више планинске него равничарске.

Зорица Маринковић Доњи Милановац

ИНСПЕКТОР

У разреду је нестала књига. Настао је жагор. Учитељ поче да врши претрес. Уто, Милан устаде и рече:

— Друже учитељу, ја знам ко је украо књигу.

Учитељ са смешком рече: — Реци слободно, не плаши се.

— Друже учитељу, ја ми слим да је ту књигу украо крадљивац.

Перо Радиновић Београд

ДОКТОР

Једнога дана на часу биологије наставница је поставила овакво питање:

— Како се зове наука која проучава болести?

У разреду је настала тишина, а затим један ученик иза нас одговори громким гласом:

— Доктор!

Бисерка Петровић Приштина

ДА БУДЕ ТАЧНИЈЕ

Професор географије из вео ме да одговарам. Уплашена рекла сам:

— Брисел је главни град Белгије и са предграђима има милион становника — и додала — квадратних.

Вјекослава Полић Приједор

АРХАИЗМИ

На вежби из српскохрватског језика требало је подвући речи за пример архаизма (застареле речи у језику које се употребљавају ради бољег описа) ученик подвуче реч „срез“.

На питање наставника зашто је подвучена реч „срез“, ученик спремно одговори:

— Па среза више нема према томе реч срез је застарела реч.

Ненад Станојевић Прокупље

ИСТОРИЈСКА ОЛОВКА

Наставник историје подиже једног ученика да му одговори на питање:

— Ко је био вођа хрватске странке која је била за постепено увођење народног језика?

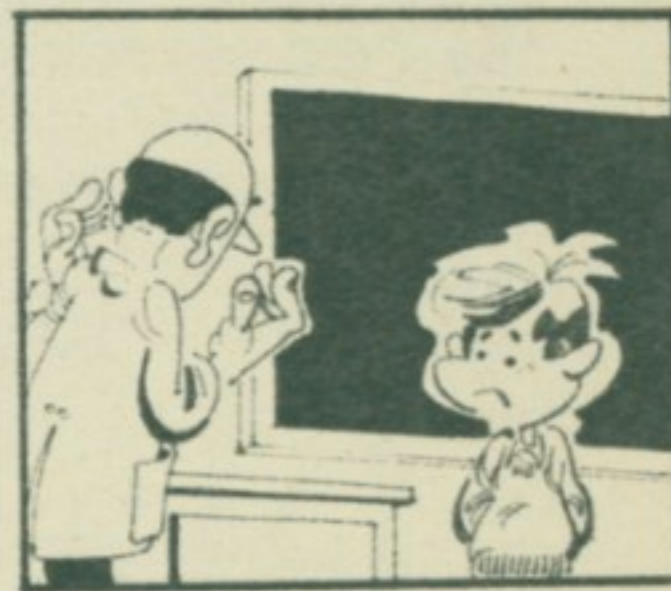
Пошто ученик није знао, неко му шапну:

— Блајваз (Јан).

Кад то ученик чу, смело одговори:

— Вођа те странке био је Плајваз.

Драган Јевтић Крагујевац

ЗАПРШКА

На часу историје наставник пита: „Шта су Европљани доносили са Далеког истока?“ Сви су дигли руку, само Софија није. Она је сагла главу и нешто шарала по клупи. Наставник је као за инат прозвао њу. Софија је почела да одговара: „Европљани су донели злато, дијаманте — и тада је стала. После дужег времена, неко јој је шапуно: „зачине“. Она није добро чула па је рекла:

— И запршку су Европљани донели.

Ripley's

Веровалци ишли не!

ЦЕРЕМОНИЈА СПАЉИВАЊА

КОЈУ ЈЕ 1657. ГОДИНЕ ПРИРЕДИО ЈЕДАН СВЕШТЕНИК У ТОКИЈУ ДА БИ УНИШТИО НЕСРЕЌУ ШТО ЈУ ЈЕ НОСИО У СЕБИ ЈЕДАН КИМОНО — ТРИ ДЕВОУЈИЦЕ КОЈЕ СУ НОСИЛЕ ТАЈ КИМОНО УМРЛЕ СУ ЈЕДНА ЗА ДРУГОМ — ПРЕТВОРИЛА СЕ У СТРАХОВИТ ПОЖАР. ВАТРА ЈЕ УНИШТИЛА ТРИ ЧЕТВРТИНЕ ГРАДА — ОД 300 ХРАМОВА, 500 ПАЛАТА, 9000 РАЂИ И 61 МОСТ И — 100.000 ЖИВОТА!

ДОМАЋЕ ТРЕШЊЕ

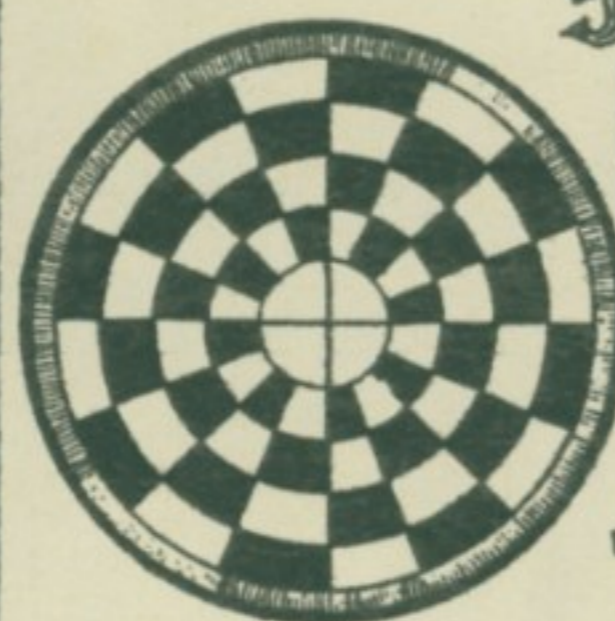

КОЈЕ УЗРЕВАЈУ НА ТАСМАНИЈИ (АУСТРАЛИЈА) ИМАЈУ КОШТИЦЕ НА СПОМАСИЊОЈ СТРАНИ ПЛОДА.

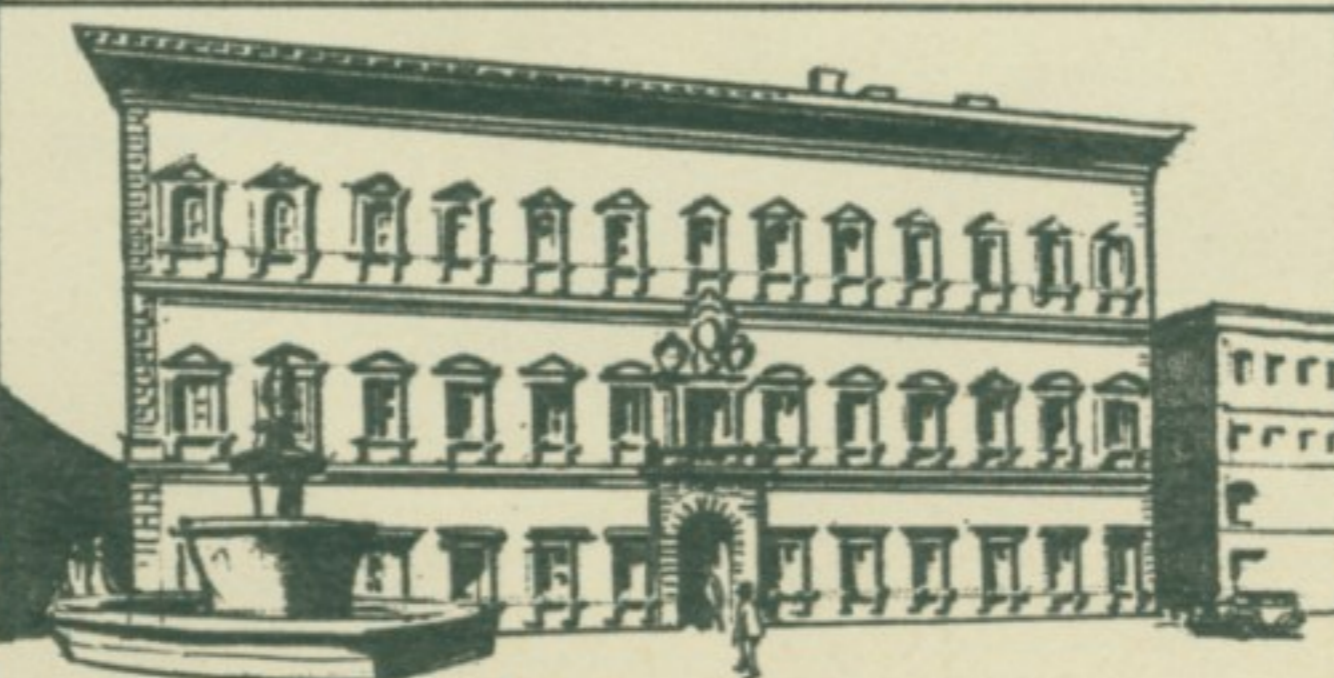
ПУРПУРНИ МОРСКИ ПУЖ

ПЛИВА НА ПОВРШИНИ ВОДЕ НА „СПЛАВУ“ ОД ВАЗДУШНИХ МЕХУРИКА КОЈЕ СТВАРА НАРОЧИТИМ ПОКРЕТИМА СВОГ СТОПАЛА.

ЈЕДНА ОКРУГЛА ШАХОВСКА ТАБЛА

ЧУВА СЕ У БИБЛИОТЕЦИ БРИТАНСКОГ МУЗЕЈА.

ПАЛАТА ФАРНЕЗЕ

ЈЕДНА ОД НАЈЛЕПШИХ У РИМУ, УСТУПЉЕНА ЈЕ ЗА ФРАНЦУСКУ АМБАСАДУ УЗ СИМБОЛИЧНУ ГОДИШЊУ ЗАКУПНИНУ ОД ЈЕДНЕ ЛИРЕ.

(1936.)

ЏЕМС МЕКЕНДРЈУ

ГУВЕРНЕР ПРОВИНЦИЈЕ ОТАГО (НОВИ ЗЕЛАНД), КОЈИ ЈЕ 1871. ГОДИНЕ ДОШЕО У ЗАТВОР ЗБОГ ДУГОВА, ИЗДАО ЈЕ ДЕКРЕТ КОЈИМ ЈЕ ТАМНИЧКУ ЗГРАДУ ПРОГЛАСИО ЗА СВОЈУ СЛУЖБЕНУ РЕЗИДЕНЦИЈУ.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

1 чихао сам
2 чихам...

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

ОЛИВЕРА БУРБЕВИЋ, пијанисткиња: Још у предшколско доба најдража књига ми је била „Криво орашчић и краљ мишева“ Амадеуса Хофмана. Чувам је и данас чекајући дан да је читам својој малој кћерки чврсто верујући да ће се и њој допасти те прекрасне, магичне роман-бајке.

Тренутно читам „Мајсторе“ Ерскина Колдвела.

МИХАИЛ БЕРЕНЂИЈА, сликар и просветни саветник: Прва литература везана за најраније детињство биле су, без сумње илустроване бајке. Сећања на те књиге, међутим, сасвим су бледа и фрагментарна из због тога, иако је њихово дејство било одлучујуће, пре свега због илустрација, на даљи мој развој, њих у овом тренутку не могу у пуном смислу да третирам као своју прву литературу. Али можда баш због тих сликовница, књига која ће у том најранијем детињству заузети почасно место јесу Сабрана дела Доситеја Обрадовића, а пре свега његове басне и наравоученија. У темном кожном повезу та књига и данас стоји на почасном месту у библиотеци мојих родитеља и кад год их посетим она представља једну од чврстих спона с тим добом које већини остаје најлепше у сећању а у сваком случају је одлучујуће за наш даљи развој.

У нешто каснијем периоду у оквиру редовне школске лектуре издвајају се у сећању дела Лазе Лазаревића, Петра Кочића, Дикенса, Балзака и нарочито Достојевског. Ипак, као најмилија књига из тог доба издваја се једна мала књижица од Емила Сувестра „Филозоф са мансарде“. Ванредна људска топлина и оптимизам, али истовремено једно реалистичко и објективно размишљање и праћење одговарајућег емотивног односа према животу, чине да ова књига и данас представља за мене једно освежење а често и подстицај у мом ставу према животу и људима.

Данас поред стручне литературе, уметничке и педагошке, мало времена имам за белетристику. Тренутно читам „Доктор Живаго“ од Пастернака. Како сам ову књигу тек почео да читам не бих могао да дајем свој лични суд о овом делу, мада већ прве странице говоре да ће и она остати као моје трајнице власништво.

АНДРИЈА ПРЕГЕР, пијаниста: Сећам се да сам као дете необично волео књигу „Јунаци Павлове улице“ Ф.Молнара. Неколико пута сам је поново читао. Привлачило ме у њој осећање дечачке части и необична храброст главног јунака који ми се дубоко урезао у свест.

Сад читам есеје Д. Х. Лоренса и „Ковички гамбит“ од Фокнера. Ови су ми писци блиски јер неустрашиво трагају за истином и дубоко сагледавају човека.

РУЖИЦА СОКИЋ, глумица: Као мала много сам волела да читам бајке, којих се и данас радо сећам.

Сад због природе посла немам пуно времена да читам белетристику, али зато кадгод сам слободна прочитам покоју страницу Черчилових мемоара и Ериха Фрома.

ИДУ ДАНИ...

Од живота на сви страни,
пријатељи разбацани,
иду дани... иду дани...

Док по ноћи мрак се рађа,
а по води тоне лађа,
иду дани... иду дани...

Оде Мото да се мота,
Оде Ото да се ота,
иду дани... иду дани...

По крвама млеко пева,
а на шпорет загорева,
иду дани... иду дани...

Мачка плаче за мачетом,
мајка плаче за дететом,
иду дани... иду дани...

Од живота на сви страни,
пријатељи разбацани,
иду дани... иду дани...

У читавом свету има их око 5.000.000, разбацаних „на сви страни“. Већина су номади и лутају од места до места у колима са коњском запрегом. За зидане куће имају свој назив — „шатор од камена“.

Сем у социјалистичким земљама, Цигани имају мање грађанских права и од најбесправнијих грађана, мање од Црнаца у најреакционарнијим јужним државама Сједињених Држава.

У Европи је за време другог светског рата Хитлер у свим окупираним земљама масовно уништавао Цигане шаљући их на стрељање и у гасне коморе.

Од давнина су познати као свирачи, који вешто репродукују музику народа у чијој средини живе.

БЕЗ ШАТОРА ОД КАМЕНА

Живи у нашем граду девојчица Тусја и њен деда Бусја. Тусја се ружно понаша према Бусји: кад јој деда каже „Добро јутро“, она му покаже језик, кад је зове да руча, она легне на под и удара ногама и вршти као да јој не нуде најлепше јело већ ризинус. Али, Бусја је волео своју Тусју. „Нека унучица урла као прасе кад га кољу — мислио је Бусја. — Нека плази језик. Ипак је она најлепша, најпапетнија, најмилија, најслађа, најнај на земљи“.

Кад би се сретао са суседима, познаницима и сасвим непознатим људима деда је увек набрајао лепе особине своје унучице. Али не само суседи, већ и потпуно непознати људи нису му веровали. То је љутило дедицу. С онима који нису признавали да је Тусја нај, нај, на свету престао је да разговара. Уско ро у читавом граду није било човека коме је дедица Бусја могао да стегне руку.

„Како да докажем да је Тусја најлепша, најпапетнија, најнежнија, најмилија, нај, нај на земљи? — ми слио је деда. То питање није му дало мира све док један деџи лист није објавио конкурс за најлепши деџи цртеж. Сазнавши за конкурс, Бусја је купио Тусји бојице „Дуга“, двадесет гумица и три најскупља блока. Све је то донео Тусји и казао: „Цртај!“ Тусја се обрадовала али није почела да црта. Од листова из блока направила је кућицу, од шарених бојица ограду, а од гумица стазицу што води до кућице.

Деда је узео бојице да би их разрезо а Тусја — Тусја се бацила на под, стала да удара ногама и вршти. Кад се унучица умирала, Бусја је сам нацртао слику, потписао испод ње „Тусја“ и послао је деџем листу.

— Браво Тусја! — казао је уредник листа кад је добио цртеж. — Ово свакако треба објавити.

Када су поштари донели претплатницима тај број деџег листа, у којем је био објављен цртеж, Бусја је извео Тусју у двориште, стао да је милује по глави и говори: „Ти си најлепша, најпапетнија, најмилија, нај, нај на свету“. И чинило се деци да суседи, познаници и потпуно непознати људи почињу да му верују.

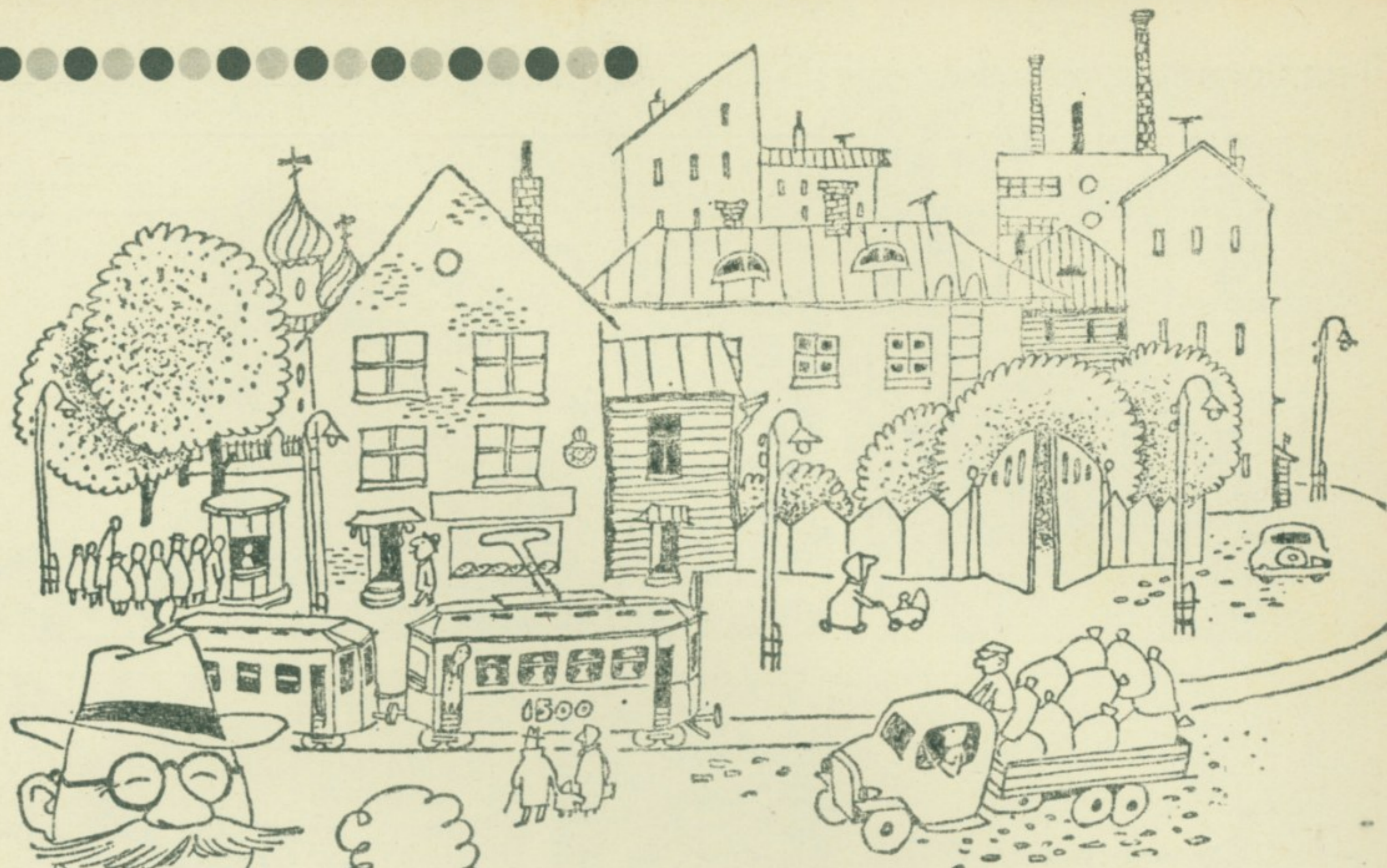
Кад је радио-станица објавила конкурс за најлепшу песмицу, Бусја је посадио Тусју на колена и стао да је моли да напише било какву песмицу. И док је молио стадио ју је кљукао чоколадом. Унучица је појела чоколаду, али стихове није стала да слаже. Тада је Бусја сам сачинио песмицу, преписао је деџим рукописом и послао на конкурс.

— Браво Тусја! — казао је уредник добивши песмицу и наредио је спикеру да је прочита гласно да би је чула цела земља.

Када су песмицу читали на радију, дека Бусја отворио је прозор и пустио радио на најјаче. Стојећи на прозору глатио је Тусју по глави и говорио: „Ти си најлепша, најпапетнија, најмилија, нај, нај на земљи!“

Суседи, познаници и потпуно непознати људи почели су да говоре: „Нисмо имали право што му нисмо веровали“.

И телевизија је објавила свој конкурс. Замолила је децу да од пластелина направе разне фигурице. Сигурно сте већ погодили како је то било: Бусја је моделирао жирафу а Тусја је за то време пунила пластелином лукотине у даркету: Бусја је правио реп за фантастичног зеку, а Тусја се из свих сила трудила да комадићем пластелина зачепи нос на чајнику: Бусја је при-

ПЛАВА МАШИНА

ТРУБА и ТРОТИНЕТ

лепљивао слону дивну сурлу, а Тусја је пластелином лепила странице Велике енциклопедије.

Прошло је неко време. И једног дана спикер је право са телевизијског екрана казао: „Браво, Тусја!“ За фигурицу жирафе додељена ти је прва награда — плава машина; за фантастичног зека — друга: труба од пластичне масе; за слона са сурлом — трећа: тротинет. Дођи сутра у студио да ти предамо награде.“

Деда Бусја се обрадовао што ће сад сви да виде Тусју. Тусја се обрадовала што ће отићи у телевизијски студио где ради живи спикер. Обрадовали су се суседи, познаници и потпуно непознати људи: било им је драго што постоји на свету тако обдарено дете.

Сутрадан су се и деца и одрасли сакупили испред телевизора. На екрану су угледали сто, на столу корпу са наградама, за столом — Тусју, Бусју и спикера.

— Реч има Тусјин деда — казао је спикер.

— Тусја је најлепша, најпапетнија, најмилија, нај, нај на земљи! — казао је деда. — Брзо јој дајте награде.

— Причекајте мало — одговорио је спикер откривајући корпу. — Дужност нам је да обрадујемо Тусју и тим што наше награде нису обичне већ волшебне: машина ће се сама завезати на победничкој глави, труба ће без помоћи руку да се држи на њеним уснама, а тротинет јури чак и кад се победник не отискује ногом.

И тада је из корпе излетела машина. Мало је кружила изнад стола а онда се спустила... не на Тусјину главу како су сви очекивали, већ на дедицу. Сама је стала да се везује али није имала за шта. Бусја је био ћелав, и — машина се завезала на браду. Излетела је из торбе и труба од пластичне масе и приљубила се уз дедицине усне. Бусја је хтео да је се реши, дунуо је и труба је засвирала свечани марш.

Видевши то, Тусја се бацила на под, стала да лупа ногама и урла: „Деда, одмах ми дај моје играчке!“ Спикер је похитао да развеже машину са дедине браде. Али му није успело: под дедине ноге подвучкао се тротинет и брзо, веома брзо одвезао Бусју из студија.

Шта је даље било, нико не зна. Не знам ни ја. У то време и ја сам

седео поред телевизора. А после Бусјиног одласка на екрану се појавило: „Прекид из техничких разлога“.

А. Митјајев

КАПЕТАН Кејт

ОСЛОБОДИВШИ СЕ МАРАМЕ КОЈА ЈОЈ СЕ ЗАКАЧИЛА У МЛИНСКО КОЛО, КЕЈТ ЈЕ ОТРУЧАЛА НА ФАРМУ...

МИС СИВЕНС! ШТА СЕ ДОГОДИЛО? ГДЕ СТЕ?

ОБЈАСНИЋУ ВАМ КАСНИЈЕ...

СМЕСТА МОРАТЕ НЕШТО ПРЕДУЗЕТИ! НАДЗОРНИК ВАШЕ ПЛАНТАЖЕ ЈЕ ВОЂА КРИЈУМЦАРА!

ТО ЈЕ УЖАСНО! ЈЕСТЕ ЛИ ПОТПУНО СИГУРНИ У ТО?

АКО МЕ СУОЧИТЕ С ЊИМ, МОЋИ ЋУ ТАЧНО ДА ВАМ КАЖЕМ!

ХВАЛА ВАМ! СПАСИ СТЕ МЕ ТИМ ОТКРИЋЕМ! **ОДМАХ** ЋЕМО РАШИИСТИТИ ТУ СТВАР!

© King Features Syndicate, Inc., 1968. World rights reserved.

УБРЗО...

КОГ ЋАВОЛА...?!

КАПЕТАН КЕЈТ МЕ ЈЕ УПРАВО ОБАВЕСТИЛА ДА ТИ СТРАЖКЕРУ, ПРЕВОДИШ КРИЈУМЦАРЕ! НА НЕСРЕЋУ, ПРЕВАРИЛА СЕ!

ПРЕВАРИЛА? ЈА САМ СИГУРНА ДА САМ ГА ВИДЕЛА У ЧАМЦУ С КРИЈУМЦАРИМА!

САСВИМ ТАЧНО... АЛИ, ОН НЕ ИЗДАЈЕ НАРЕЂЕЊА! ВИДИТЕ, ШЕФ БАНДЕ...

...САМ ЈА!

УХВАТИ ЈЕ, СТРАЖКЕРУ!

SMELLY 1-28

848

НЕ
ПО
СЛУШ
НА

беба

Иако је тек дошло на свет у једном зоолошком врту у Швајцарској младо слонче је толико јако да је потребно неколико људи да дисциплинује непослушну „бебу“.

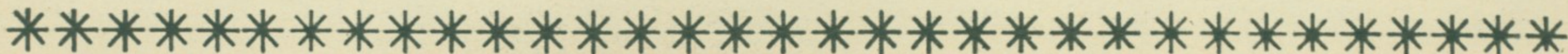
ЖИВ

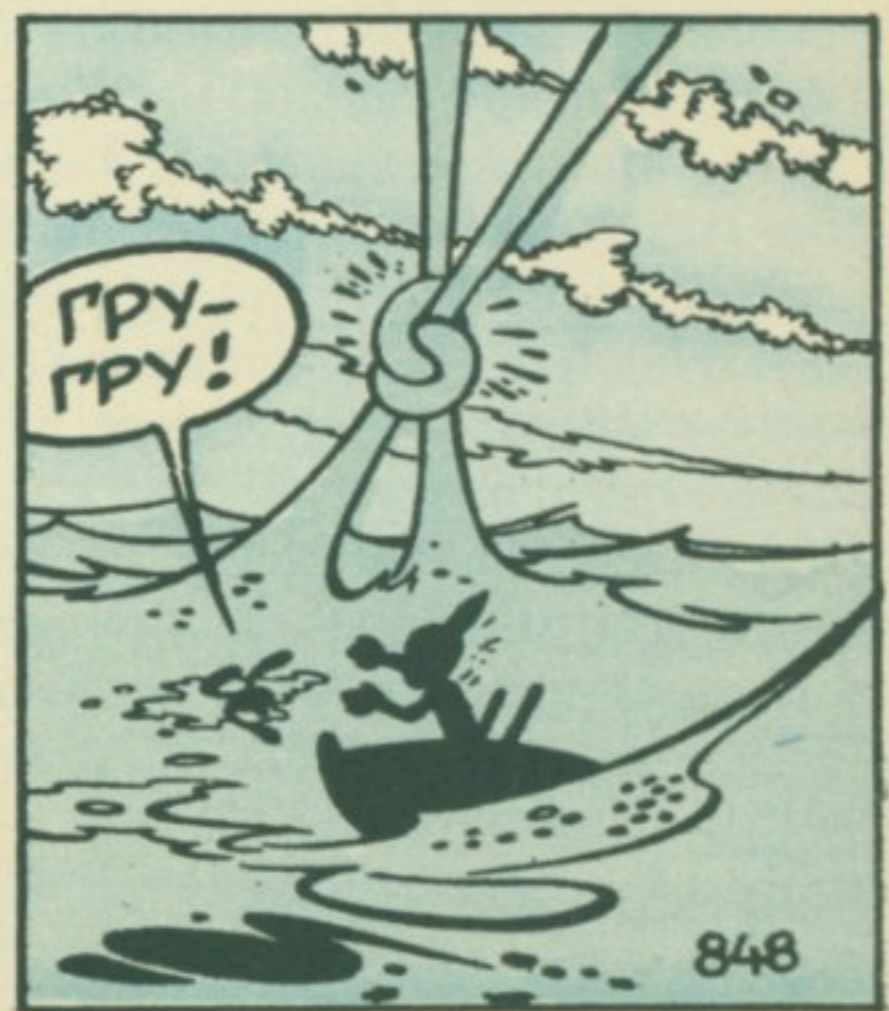
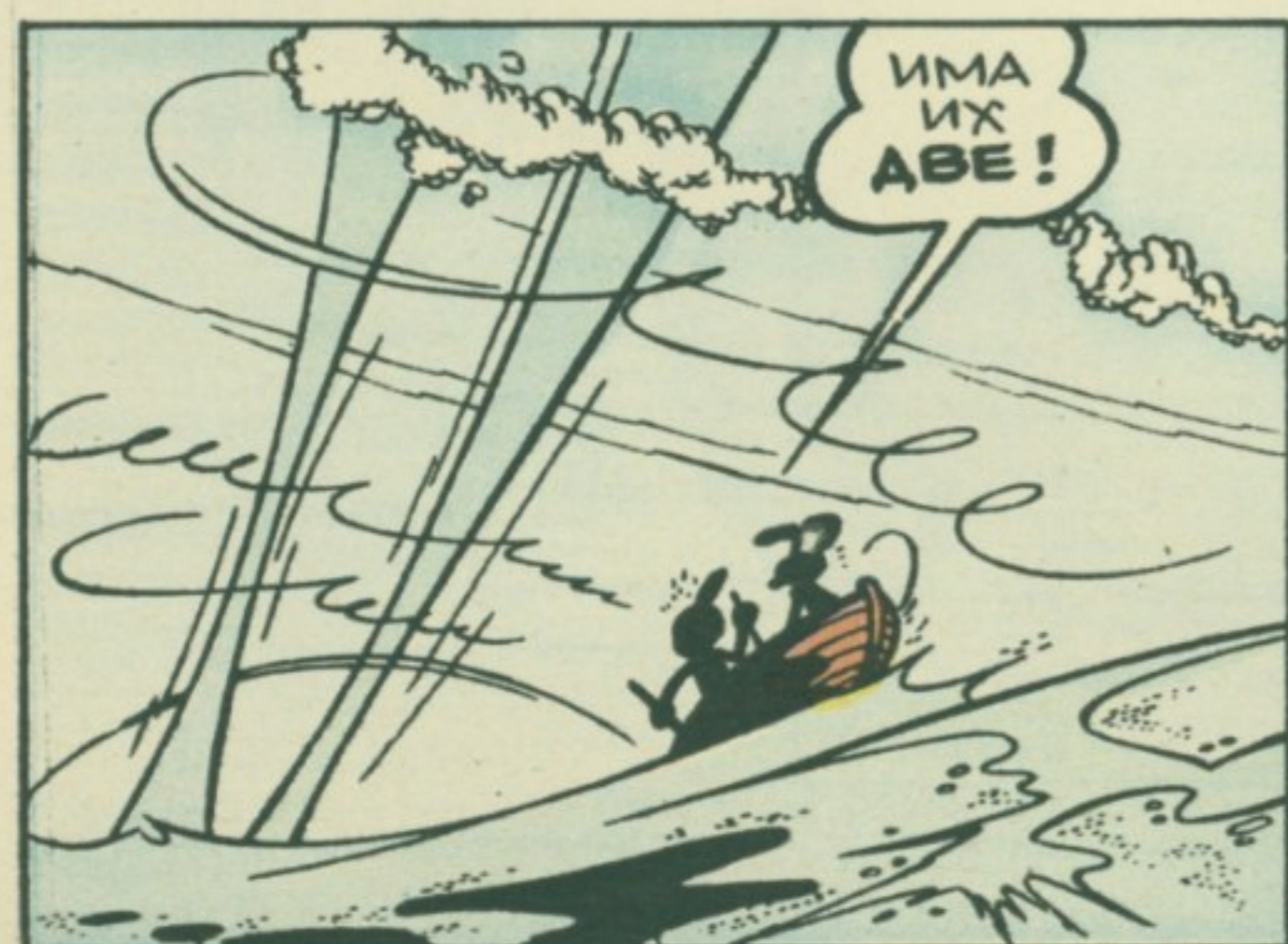
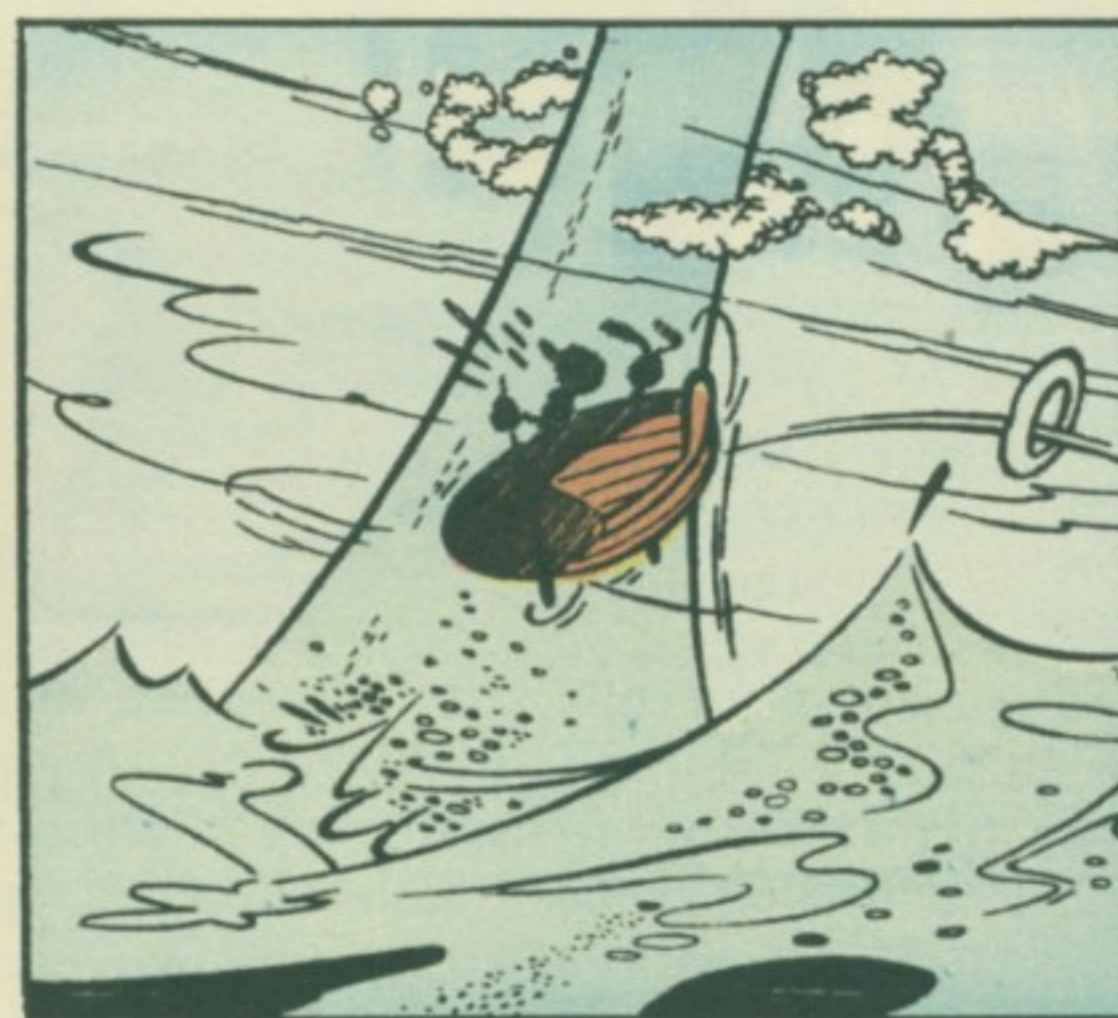
Ћосле
Т СМРТИ
КЛИНИЧКЕ

Да између живота и смрти постоји кратак период клиничке смрти, кад живот може бити враћен — данас је позната и у науци прихваћена чињеница. Али, колико траје клиничка смрт? Један минут, пет минута, десет? О томе је прошле године наш лист донео кратак напис „Прича о једном опиту и судбоносних пет минута“. У њему се говорило о опиту који је у Москви извела група научника кијевског Института за физиологију: керуша Викторија била је враћена у живот осамнаест минута и 40 секунди после наступања клиничке смрти. У совјетском научно-популарним часопису „Знање-снага“ одакле смо напис пренели, писало је: „Четрдесет осам часова после оживљавања керуша се још осећа веома слаба и не зна се како ће се опит завршити.“

Недавно је часопис „Знање-снага“ добио из Кијева једну фотографију. Керушу Викторију су после опита одвели у Кијев а током прошлог лета она је заједно са једном експедицијом Института отишла на Кавказ, у Терскоп. Ни по спољашности ни по понашању Викторија се није разликовала од других паса. Научила је, чак, да чим види постављен сто „зове“ учеснике експедиције на обед. А почетком јесени Викторија је добила младе. И ево је с једним од својих псића, оним који највише личи на њу.

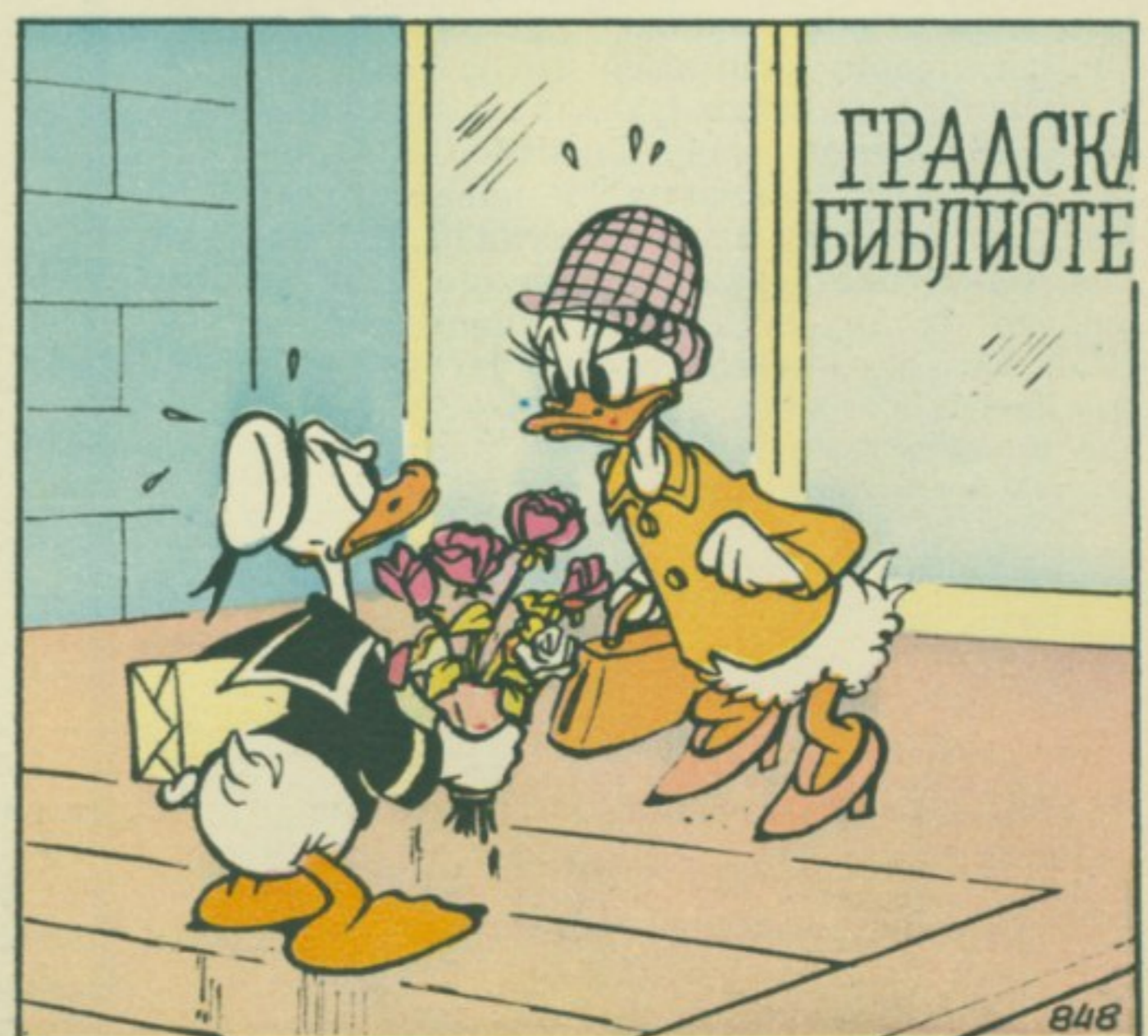

ГРУ-ГРУ, ЧАПА И ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

МОЗДИК

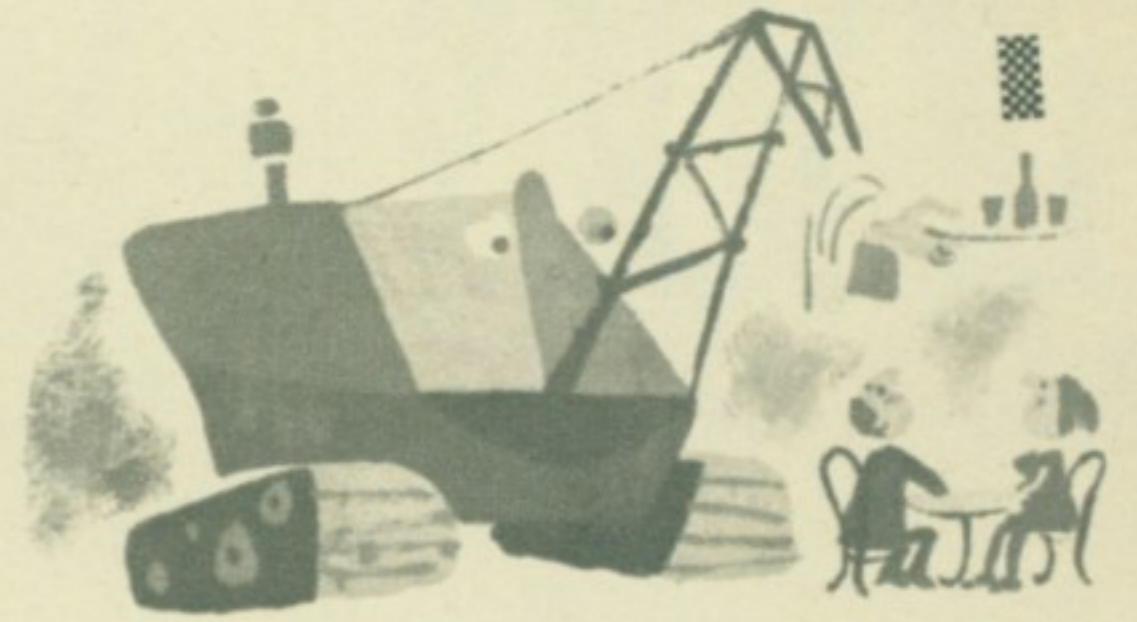
ШАЛА ЈЕДНОГ ГРОМА

Догодило се то у Бечу. Гром је ударио у антену аутомобила који је стајао паркиран крај плочника. И догодило се нешто сасвим неочекивано: електрично пражњење укључило је стартер, аутомобил је кренуо улицом, ударио у зид једне куће и разбио се.

ДИЗАЛИЦА — КЕЛНЕР

Трпезу за свечан ручак у једној фабрици машина у пољском граду Торуну поставила је једна — дизалица. Дизалица је распрострла столњак, расподелила тањире, ставила виљушке, ножеве и салвете. Тако су пољски стручњаци за машиноградњу показали иностраним купцима какве све прицизне радове дизалица може да обави а истовремено вештину и стручност техничара који њоме управљају.

НЕ САМО КУКАВИЦА

Маћехински однос кукавице према сопственом потомку био је познат људима још две хиљаде година пре наше ере и давно је већ ушао у пословицу. Али кукавица није једини изузетак у птичјем свету. Познато је, на пример, седам врсти птица-ткача чије женке не изводе из јаја своје птиће. Занимљиво је да се друге врсте ове велике птичје породице истичу својом изузетном вештином грађења гнезда. Понекад птице-ткачи уплићу у спољашњи зид гнезда оштро трње претварајући га тако у неку врсту тврђаве.

О доласку својих потомака на свет не брину се ни аргентинска дивља патка ни афричка птица-медарица. Медарица подмеће по једно своје јаје у гнезда детлића, вуге и сврачка избацивши претходно из њих по једно јаје домаћина гнезда. Али за разлику од кукавица, родитељи медарице сами хране свог птића и кад поодрасте одводе га из гнезда поочима и помајке.

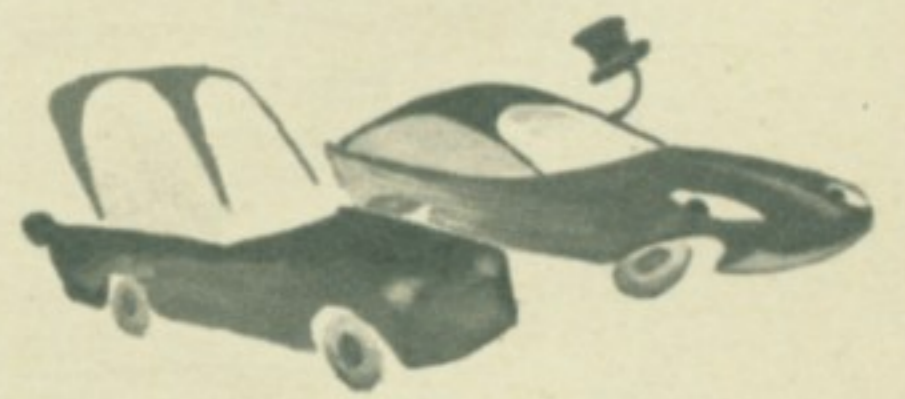
НАПРЕДОВАЊЕ НА НАДГРОБНОМ СПОМЕНИКУ

На једном гробљу у француском граду Орлеану донедавно се могао видети надгробни споменик на којем је било уклесано: „Овде почива Жилијета Легран, одана супруга књиговође Леграна“. Кад је обудовели Легран био унапређен у служби, поручио је каменоресцу да измени натпис на надгробном споменику. Сада се на њему може прочитати: „Овде почива Жилијета Легран, одана супруга вишег књиговође Леграна“.

БРЗИНА БЕЗ ЗАЛЕТА

Италијански спортско-тркачки аутомобил „мијура“ добио је мотор који има дванаест цилиндера и 350 коњских снага. То је најбржи аутомобил на свету који сме да се креће обичним аутомобилским путевима. Од тренутка старта аутомобил за свега десет секунди достиже брзину од 120, а после тридесет секунди од 245 километара на час.

НЕПРЕДВИЂЕН АЛАРМ

Сваки читалац детективских или шпијунских романа зна: пре но што се приступи отварању сефа осигураног алармним уређајем треба искључити електричну струју тиме што се пререже спроводник који до њега води. То је знао и Габријел Лелон, „центлмен среће“ који је одлучио да опљачка јувелирску радионицу у белгијском граду Литиху. Он се ноћу увукао у радионицу и пререзао све електричне жице које су водиле у зграду. Али, сопственик радионице који је спавао на другом спрату пробудио се због тога што се електрично јастуче које му је грејало ноге — охладило. Устао је да провери због чега у кући нема струје — и ухватио провалника.

»ВЕЧИТИ« МОТОР

На изложби научне апаратуре у Енглеској био је изложен занимљив експонат: метални диск постављен на једну осу. Диск се непрестано окретао као сам од себе. У сваком случају до таквог су закључка дошли сви који нису били упознати с тајном овог „чуда“. А „тајна“ је била једноставна. По ободу диска налазио се слој полупроводника чија је магнетска пропустљивост зависила од јачине светлости што пада на њега. Као подлога служио је јак магнет. Он је привлачио осветљену страну диска, диск би се покренуо, под светлосни зрак дошао би нов део обода којег би магнет опет привукао. И диск се без престанка окретао.

Како је Брисел постао морска лука

Не тако давно с једног дока у Антверпену поринут је у море брод захваљујући којем се „континентални“ град Брисел претворно у морску луку. То „чудо“ извело је власник брода, Фламанца по пореклу. Томе је прибегао из „језичких“ разлога. Наиме, посаду за свој брод регрутовао је међу становницима Брабанта где се говори француски, а између Фламанаца и Валонаца (којима припадају и грађани Брабанта) стално се воде расправе које прерастају у праве сукобе око тога каквим се језиком треба служити: фламанским или француским? Сналажљиви Фламанец није желео да на његовом броду дође до неспоразума, па је као матичну луку навео град Брисел где се оба језика сматрају за равноправна.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е. А. ПОА

МЕДВЕД У КУПАТИЛУ

Догодило се то на далеком северу, у Тихом заливу. Поларници су решили да се окупају. Један од њих заложиио је пећ у купатилу и пошао да о томе обавести своје другове. Вратио се назад, отворио врата, кад отуд на њега... медвед.

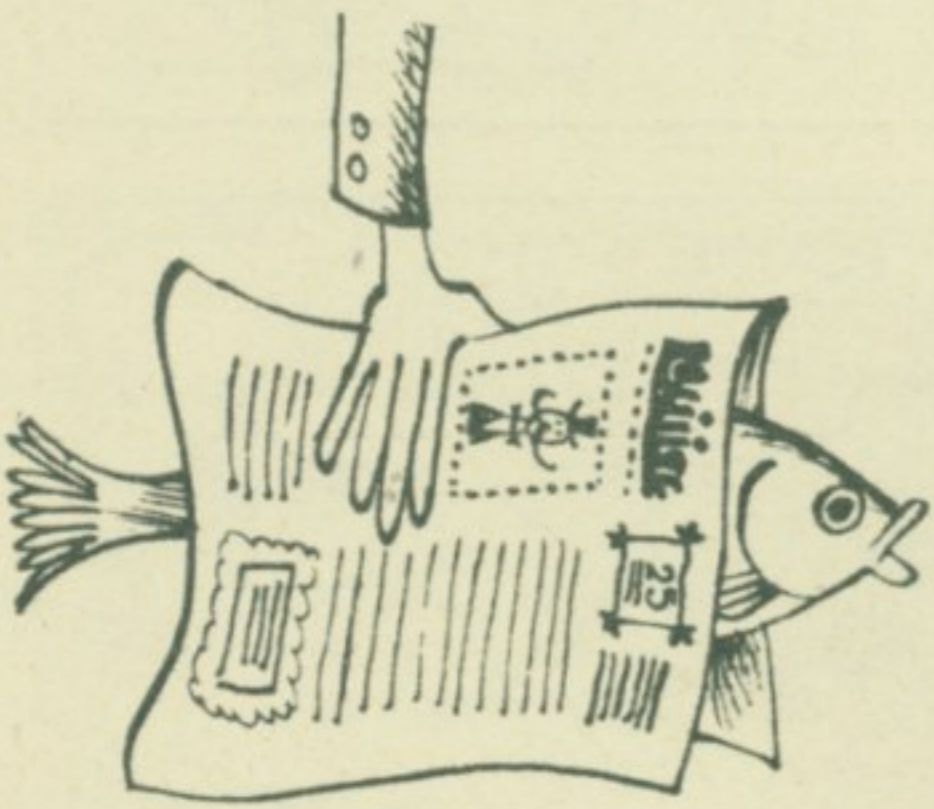
Човек је почео лагано да спушта десну руку према дршци револвера не скидајући поглед с медведа. Овај уопште није показивао намеру да се удаљи. Подигао је шапу спреман да крене у напад. Поларник је хитро извукао револвер и с неколико хитаца усмртио звер.

Његови другови били су више него изненађени кад су у желуцу медведа нашли готово пола цака кинеског чаја. Мора бити да је трапави медвед пре но што је доспео у купатило посетио неки магацин с храном.

КРАТКА ИСТОРИЈА

Тринаестогодишња ученица из Шведске Карин Ларсон добила је награду за најоригиналнији кратак писмени састав. Преносимо га у целини: „Сократ је био грчки филозоф. Одлазио је међу људе и делио им добре савете. Зато су га отровали.“

РИБЉА ПОЛИТИКА

Један продавац риба у Рио де Жанеиру нагло је повећао број својих муштерија. Спретни трговац дошао је на идеју да се дискретно обавести о политичкој припадности својих купаца после чега је почео да им завија рибу у листове одговарајуће политичке оријентације.

НЕПОЗНАТИ БРОД ИСТАКАО ЈЕ ЕНГЛЕСКУ ЗАСТАВУ И ПРИШАО БРОДОЛОМНИЦИМА. ПОСЛЕ ПОЛА ЧАСА ВЕК СУ БИЛИ НА ЈЕДРЕЊАКУ „ЏЕЈН ГАР“ КОЈИ ЈЕ ДОЛАЗИО ИЗ ЛИВЕРПУЛА. КАПЕТАН ГАР ЈЕ ПЛОВИО ЗА ЈУЖНО МОРЕ У ЛОВ НА МОРСКЕ КРАВЕ.

КАО МИ ЈЕ ШТО НЕ МОГУ ДА ВАС ВРАТИМ У ВАШ ЗАВИЦАЈ! МИ ПЛОВИМО ЗА КЕРГЕЛЕНСКА ОСТРВА! МОРАЊЕТЕ С НАМА!

РАДО, КАПЕТАНЕ!

ВИДИТЕ, ГОРДОНЕ! КАЖУ ДА СЕ ТА ОСТРВА НАЛАЗЕ НА 53° ШИРИНЕ И 48° ГЕОГРАФСКЕ ДУЖИНЕ!

ГАР НЕУСПЕХ НАТЕРАО ЈЕ КАПЕТАНА ДА Крене ДАље НА ЈУГ, ПРЕМА ГРУПИ ОСТРВА НАЗВАНИХ АУРОРА. О њИМА СЕ ГОТОВО НИШТА НИЈЕ ЗНАЛО...

848

БРОДОЛОМНИЦИМА ЈЕ ПРУЖЕНА НАЈБОЉА НЕГА И ПОСЛЕ ПЕТНАЕСТ ДАНА ОНИ СУ ПОТПУНО ПОВРАТИЛИ СНАГУ...

ТАКО СУ СЕ И ТРИ БРОДОЛОМНИКА НАШЛА НА КЕРГЕЛЕНСКИМ ОСТРВИМА. АЛИ, КАПЕТАНОВА ОЧЕКИВАЊА НИСУ СЕ ИСПУНИЛА. ЗА ТРИ СЕДМИЦЕ МОРНАРИ СУ УСПЕЛИ ДА УЛОВЕ СВЕГА ШЕСТ МОРСКИХ КРАВА...

АЛИ, УСКОРО СЕ ЈЕДРЕЊАК НАШАО МЕЂУ ЛЕДЕНИМ БРЕГОВИМА. НЕКОЛИЦИНА МОРНАРА РАЗБОЛЕЛА СЕ ОД ОКОРБУТА. ИПАК, ГОРДОН ЈЕ ИМАО ПОВЕРЕЊЕ У КАПЕТАНА...

ИСТРАЈТЕ, КАПЕТАНЕ! ЈА ВЕРУЈЕМ У ПОСТОЈАЊЕ АНТАРКТИЧКОГ КОНТИНЕНТА!

ШЕСНАЕСТОГОДИШЊИ ПЕНЗИОНЕР

Енглец Џ. Грејн добио је пензију након има свега 16 година. У мају 1966. године он се као добровољац јавио у енглеску војску и био је распоређен у један артиљеријски пук. Униформа му међутим није пријала. Чим ју је навукао, почео је да побољева. Лекари су најзад утврдили да је младић алергичан на каки-боју униформе (или на неку хемијску супстанцу у њој). Грејн је пензионисан. Пензија му додуше није велика, али му је радни стаж — још мањи.

НАЈПРИРОДНИЈЕ СУЗЕ

У париским радњама недавно су се појавиле марамице натопљене на рочитим средством које изазива сузе. Фирма која их производи препоручује да се марамице употребљавају на сахранама богатих рођака и приликом нежељених посета службеника пореских управа. Један француски новинар прокоментарисао је ову вест: „За сусрете с пореским властима марамица није ни потребна. Људи и без ње плачу у таквим ситуацијама“.

Фудбалска екипа „Ливерпул“ има свуда велики број навијача, чак и у ... затвору. Када се играла последња утакмица за Куп Енглеске, између „Ливерпула“ и Тотенхема“, један затвореник упутио је клубу следеће писмо: „Извињавам се што не могу да станем у ред да чекам карту на благајни као и сви, али пошто ћу бити ослобођен казне увече уочи дана утакмице, молим да ми се резервише једна карта за утакмицу.“

Руководиоци „Ливерпула“ су му и поред свих тешкоћа обезбедили једну карту, мада су све карте биле распродате за 50 минута од тренутка пуштања у продају.

Тениска шампионка Бразила Буено достигла је својом популарношћу Пелеа. Управа бразилске поште издала је у исто време марке са ликовима Буене и Пелеа.

Пре доласка у Мадрид на Европски атлетски шампионат, 70 чланова совјетске атлетске екипе остали су неколико дана на тренингу у Божанси, у Француској. Најзапосленија је била скакачица увис Нина Окорокова, јер је једина у целој екипи знала француски. Толико је била запослена као тумач да је готово изгубила глас. Њој се највише журило у Мадрид, јер, на њену срећу, није знала шпански.

У једној варошици у Прованси, у Француској, домаћа фудбалска екипа била је толико надмоћна да гости нису уопште могли да пређу центар игралишта. Ипак је дошло до једног противнапада. Уследио је прилично слаб шут и лопта је ушла у гол домаћих, чији је голман и даље мирно стајао наслонен на стативу. С рукама на грудима, он се чак није ни покренуо да извади лопту из мреже. А све то због тога што је голман мирно, стојећи — спавао! Пекар по професији, он је целу претходну ноћ провео поред фуруне...

КАКО ЈЕ НАСТАЛО УМЕТНИЧКО КЛИЗАЊЕ

Прве савремене клизаљке од метала произведене су средином прошлог века, али су се још причвршћивале за ногу каишевима. Американац Бушнел је 1850. године конструисао прве металне клизаљке без иједног дела од дрвета или коже. Пар клизаљки стајао је у то време 50.000 старих динара.

Енглеска је отаџбина уметничког клизања. Шкотски клизачки клуб основан је 1740. године а прве трке клизаљкама одржане су 1763. године. Да би био примљен у клуб, клизач је морао да положи испит који се састојао у описивању кругова обема ногама и прескакању три шешира постављених дужом страном један уз други.

У Немачкој је 1785. године принц од Трева забранио клизање на замрзнутим рекама Мозелу и Рајни. Прекршиоци су кажњавани јавним шибањем пред општинском зградом или гимназијом. Али је зато француски краљ Анри II пред својим поданицима приказао уметност клизања на замрзнутој мочвари

још 1548. године. И немачки песници Гете и Клопшток били су одушевљени клизачи и били су присталице ширења овог лепог спорта међу женама.

Оснивач савременог уметничког клизања на леду је Американац Џексон Хејтс. Најбољи амерички уметнички клизачи окупиле су се 1868. године у Питсбургу и установили прва правила такмичења у уметничком клизању. Три најбоља америчка

КЛИЗАЧИЦЕ У ПАРИЗУ (1913. ГОДИНА)

клизача: Кертис, Гудрис и Хејнс кренули су одмах затим на турнеју по Европи и одушевили су публику старог континента.

Уметничко клизање на леду изазвало је нарочито јак утисак у Бечу. Тако је настала чувена бечка школа уметничког клизања. Непоновљен је подвиг бечког мајстора Макса Клауса, који је на једној ноzi извео 720 осмица узастопно!

Прво вештачко клизалиште саградио је 1842. године Енглеz Хенри Кирк. После 1870. године саграђене су ледене дворане у многим престоницама Европе.

Као и смучање, и клизање на леду има своју хиљадугодишњу историју. Још у XVIII веку клизање је у шведској покрајини Смеланду сматрано за грех. Онај ко би се усудио да танку кору леда запара клизаљкама, сматран је за човека који је покушао да одузме себи живот. А како је самоубиство по канонима религије смртни грех, „грешника“ су предавали у руке верским судовима.

У новије време Холандија је

МАЂАРСКЕ КЛИЗАЉКЕ ИЗ 19. ВЕКА

постала домовина клизања на леду. Прве клизаљке од метала причвршћене за кожне ђонове помоћу каишева произведене су у овој земљи. Још од XIV века коришћен је у ту сврху челик старих сабљи углављен у дрвету. Клизаљке су се навлачиле на ноге да би се брже превалиле веће раздаљине а и за шетњу по замрзнутим холандским каналима, заливима и језерима. Прве трке с клизаљкама за жене организоване су у XIV веку о чему сведочи једна стара гравира у дрвету из 1398. године.

ДОГОДИЛО СЕ...

И СМЕШНИ И ТУЖНИ И НЕОБИЧНИ ДОГАЂАЈИ СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

У Шведској

Ерик Карлсон одлучио је да попуњава тикете спортске прогнозе у сарадњи са својим двогодишњим шимпанзом. Мајмун је бацао коцкицу, а Карлсон је добивени број уписивао на тикет. Првог пута су од дванаест тачних погодака имали девет и добили 50 хиљада динара. Друга рунда: 2,5 милиона.

У Јужној Америци

Неколико дана родитељи четворогодишњег Томаса Оламинија тражили су свог изгубљеног сина. Помагали су им суседи, полиција и пилоти хеликоптера. Нашли су га у Кригеровом националном парку живог и здравог. Хранио се шумским плодовима а воду је пио из реке, поред лавова.

У Дархему

После радног времена полицијски пси редовно слушају радио-емисију. Њихови чувари сматрају да се на тај начин пси неће осећати запостављени. Поред тога слушајући разне емисије — и говорне и музичке — пси ће се навићи на разне звуке и шумове на које ће у вршењу службе неминуовно излазити.

У Оксфорду

Оксфордски студенти добили су мини-микрофоне и нарочите мерне инструменте који се носе у џепу. Професор психологије доктор Олфилд жели да на тај начин дозна колико часова дневно његови студенти говоре. За опит су изабрани веома брбљиви студенти, затим изузетно ћутљиви и „нормално говорећи“.

Мој отац, чудац

13 АВИОН ПИЛОТА ГРУЗДЈЕВА

СЕЋАЊЕ ГЕНЕРАЛ-МАЈОРА АВИЈАЦИЈЕ ПОНОМАРЈЕВА О АСОВИМА НЕБА ПРВИХ ДАНА II СВЕТСКОГ РАТА.

У августу 1941. године наш пук је био стационаран на једном од аеродрома северозападнoг фронта. Ту ми је једног дана пришао Константин Афанасијевич Груздјев.

— Како је, друже комесаре — упитао ме је.

Осмотривши га, утврдио сам да Груздјев изгледа мало необично. Био је узнемирен. Помислио сам да је то због одговорности коју је преузео примајући пук авиона од pilota Стефановског.

— Федотичу, треба да поразговарамо — застао је за тренутак и продужио. — Схваташ, као с другом. Знаш да нисам фаталиста. Ни у бога, ни у њаволе не верујем, па ипак нешто сам неспокојан. Дванаест противничких авиона сам оборно а следећи. . . тринаести.

Желео сам да разговор скренем на шалу. Били су то веома тешки дани. Другови су гинули пред нашим очима. Чак и у оне најхрабрије, увлачила се понекад паника. Груздјев је био необично снажан и храбар човек. Рано је остао без родитеља. Васпитан је у дечјем дому. Од малих ногу сам је зарађивао себи хлеб. Чак је једно време радио као акробата у циркусу. Затим је почео да размишља о небу. У пилотској школи нашао је себе. Владао је авионом ванредно. Постао је пробни пилот. Таквог човека нису могли збунити предсећања. Али, у тако суровим условима свака ситница могла је утицати на расположење.

— Имам један предлог, Коста — рекао сам му. — Да би прескочио ту границу, нећемо је одлагати у недоглед. Ја ћу да полетим на школском авиону ПЕ-2, а ти на борбеном. Посеци ме по репу. Знам да нећеш по кабини. И биће све у реду. Сматраћемо да си оборно тринаестог.

Чинило се да се расположење код Косте поправило. Насмешио се.

Напад на аеродром

Ускоро је стигло наређење за бомбардовање једног немачког аеродрома. Извршена је пажљива припрема и напад уз учешће бомбардера ПЕ-2, јуришних ИЛ-2 и наших ловаца на челу с мајором Груздјевом. Немци су били веома изненађени и аеродрому су нанети тешки губици. С писте је успео да узлети само један немачки авион МЕ-110. Брзо се успео на већу висину и почео да залази у реп нашем бомбардеру ПЕ-2. То је приметио Груздјев и устремио се на МЕ-110. Хитлеровац је био принуђен да остави „пешку“ (ПЕ-2) на миру. Започео је велики двобој. Фашиста је био искусан пилот. Тешко је било тући се с њим. Владао је својим авионом савршено и неколико пута је доводио Груздјева у врло тежак положај. Ниједан од

противника није отварао ватру јер није било услова за гађање кроз нишане којима су располагали. Сама та чињеница говорила је да су се у ваздуху сукобила два pilota, с изузетно добром тактиком и мајсторством пилотирања. Изгледало је да ту неће бити победника. Али, не издржавши напетост, хитлеровац је за трен каснио у маневру. То је искористио Груздјев. Зашао је у реп МЕ-110 и с кратког одстојања оборно га прецизно упућеним рафалом.

Груздјев се вратио на аеродром последњи. Сунце је већ зашло.

— Федотичу, граница је прећена! — радосно ми је довикнуо. — Колико сам борби прошао, али такве још нисам имао: замало да ме је на земљу послао. Прилазили смо један другом тако близу да сам му физиономију запамтио. На крају, нерви су му отказали.

Начелник штаба пуковник Солдатенко саопштио је да су се сви авиони вратили у базу. Сви сем једног бомбардера ПЕ-2. У целини, налет је био успешан, само је губитак једног бомбардера помрачио успех.

Тешки часови

Увече за столом пуковник Солдатенко ми је рекао:

— Био сам у вишем штабу, знаш о чему се тамо говори. Није ли „пешку“ оборно грешком неко од наших ловаца?

Узбудио сам се. Ваздушну борбу водио је само Груздјев и оборно је МЕ-110. Тачно, тај авион је донекле сличан ПЕ-2 по спољном изгледу, али само неискусан пилот могао би да их замени. При крају дана, срео сам се са командантом и начелником штаба. Тек што сам се појавио, Груздјев ми се обрати.

— Чујеш, „пешку“ приписују мени. Говоре да сам га ја оборно. Шта кажеш, а?

Што сам могао сталоженије, одговорио сам:

— Нисам очекивао да ћеш ту глупост одмах примити к срцу. Ти си уверен да си оборно „месершмита“. Значи, све је у реду.

Ноћу, око два часа, пробудио ме је телефон. Звао ме је командант дивизије пуковник Катичев. Обично се ноћу интересовао за стање и припрему јединице за сутрашњи дан. Одговорио сам да Груздјев

преживљава страшно стање, не спава и да је изашао да се надише свежег ваздуха.

— Овде се — рекао је — нешто разјаснило. Реци му да мирно спава.

Изашао сам, нашао Груздјева и испричао му мој разговор с командантом дивизије и наставио разговор с њим, скоро до јутра. Тај ноћни разговор, још нас је више зближио.

У рано јутро, сазнали смо радосну вест. Пронађен је авион ПЕ-2. Показало се то је био авион којег је напао МЕ-110, једини поред Груздјева који је узлетео. Заоставши од групе, бомбардер је слетео на други аеродром. На жалост, везе с нашим аеродромом биле су у прекиду па посада није могла да се јави.

Груздјев се осећао као на седмом небу. Од радости, начинио је салто. Утврђено је да је приликом напада на немачки аеродром уништено на земљи 20 авиона и један МЕ-110 у ваздуху. При том, „месером“ је управљао пробни пилот.

Херојска смрт

За свега неколико месеци рата Груздјев је оборно 19 непријатељских авиона. Године 1942. повучен је с фронта и поново је приступио испитивању и опитним радовима. С једног пробног лета Груздјев се није вратио. Проверавао је „еркобру“ на спиралу и том приликом догодила се несрећа: распале су се репне површине авиона.

ДУБРОВАЧКИ ТРУБАДУРИ

До сада је Југославија шест пута учествовала на такмичењу за „Најлепшу песму Европе“, како се зове фестивал који сваке године организује Евровизија. И ниједном нисмо постигли запаженији успех. Највиши пласман је било — четврто место. Али, зато је наша песма-представница једне године била чак и последња, без иједног бода.

Ове године, у Лондону, представљаће нас композиција „Један дан“, дубровачког композитора Беле Јусића. Евровизијским гледаоцима и жиријима земаља-учесница, песму ће представити наш тренутно најпопуларнији вокално-инструментални ансамбл „Дубровачки трубадури“.

Композитор и музичар Бело Јусић основао је свој ансамбл пре шест година. Свирали су и певали у дубровачким хотелима, лети, када се страни и домаћи гости стекну у један од најлепших градова на свету. Млади, весели, заљубљени у музику, забављали су своје суграђане као и госте и по уским дубровачким улицама, на трговима и плажама. Свуда и пред свима који су хтели да их слушају. Због овога једног дана је неко од новинара и назвао веселу и распевану групу музичара — трубадурима. Они су ово име прихватили, свиђало им се, а

друго нису ни имали. И од тог дана се зову „Дубровачки трубадури“.

Популарност „Дубровачких трубадура“ постепено је расла. Овоме је допринело не само њихово добро музицирање и интересантни костими (по угледу на старе Дубровчане), већ пре свега што су певали домаће композиције. Боље речено, композиције свога шефа Беле Јусића, који у доброј мери користи народни мелос: босански, македонски, српски, словеначки... Медитерански мелос је, наравно, највише заступљен.

Ова година је „златна“ за младиће из Дубровника. Година пуна афирмација. После успеха на фестивалима у Сплиту и у Опатији они ће представљати Југославију на такмичењу у Лондону.

Ко су „Дубровачки трубадури“?

Бело Јусић је шеф групе, композитор а свира на гитари и мандolini (старом инструменту с дивним, специфичним звуком). Иначе, тимпаниста је у симфонијском оркестру. Али, само онда кад није са својим „трубадурима“.

Вокални солисти у Лондону ће бити Хамо Хајдархоџић и Лучи Капурсо. У приватном животу њих двојица су ортаци; на пет најпрометнијих места у Дубровнику имају апарате за

справљање воћних сокова. У току туристичке сезоне, уз помоћ родбине, расхлађују многобројне туристе. Лучи је за разлику од Хама, који је само вокални солиста и солиста на кларинету.

Лаци Падијен је бубњар. Студира Вишу туристичку школу. У Дубровник је дошао из Пуле.

Марко Брешковић је „комерцијални директор“, како у шали кажу „Дубровачки трубадури“. Он води рачуна о концертима, снимању за плоче и телевизију, уговорима... о свему што је посао менаџера. Завршио је поморску школу, а ускоро ће и Музичку академију.

Шести члан ансамбла је Слободан-Боба Бердовић. Студент је Музичке академије, а свира на клавиру и електричним оргуљама. На жалост, и своју и својих другова, он неће ићи у Лондон да помогне песми „Један дан“ да се што боље пласира. Пропозиције су такве да могу да учествују највише два певача као солисти и још само тројица, као пратећа вокално-инструментална трупa.

Ето то су „Дубровачки трубадури“ који ће композицијом „Један дан“ покушати да афирмишу југословенску забавну музику на фестивалу Евровизије у Лондону.

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

Ја, Денис, имам част да вам прикажем прво овај „Бенц“ из године 1893. Зашто прво? Из почасти. Модел се зове Викторија као моја прабаба, која није била царица већ обична старица.

У то време било је људи који су имали три коња и више, али било је више оних који су хтели да имају овај ауто са три коњске снаге, који је, петнаест километара на сат, могао да вуче својих 300 килограма и двеста килограма самог власника и његове супруге.

Какво је било време кад су милели овакви аутомобили?

● Године 1893. родио се Владимир Мајаковски а већ четири године Ајфелова кула гледала је на Париз одозго.

● Опасни немачки државник Бизмарк имао је пред собом пет година страховладе.

● Умро је композитор Чајковски.

● Јанко Веселиновић је нашао начин како да се путује „Од срца срцу“, без аутомобила. Он је написао истоимену књигу.

● Никола Тесла постао је славан и написао је студију „О светлости и другим феноменима високе фреквенције“.

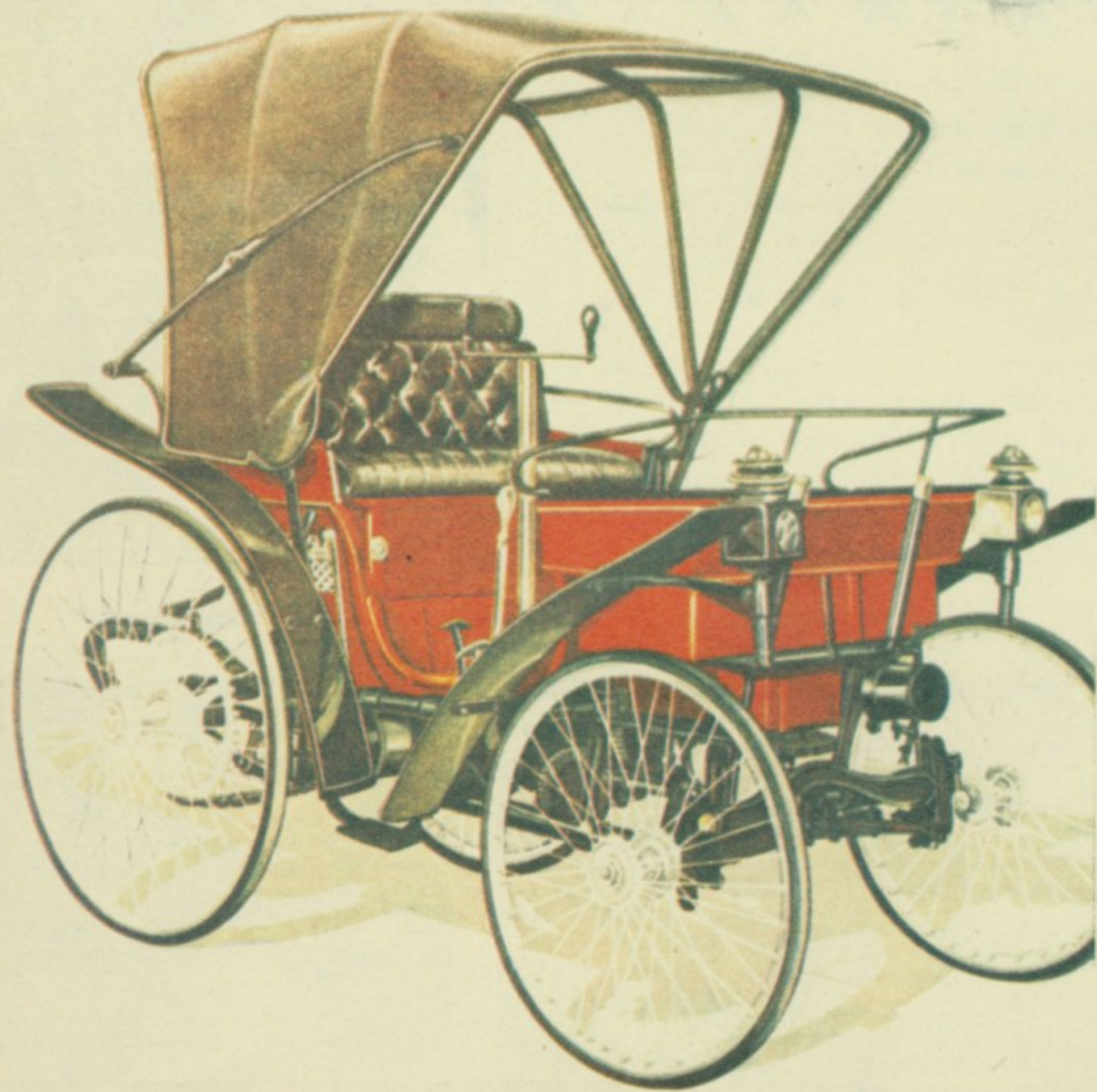
● Свет зна за грамофон господина Едисона. Кад прођу две године, знаће и за биоскоп који су измислили браћа Лимијер.

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

1 БЕНЦ МОД. ★ ВИКТОРИЈА ★ ГОДИНА 1893.

ДЕНИСОВ САЛОН АУТОМОБИЛА

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

Ја, Денис, претпостављам да вас је успавала спора возња баба Викторијом кроз једно заборављено време. Зато, изволите, у бржа кола. Јуре 21 километар на сат а имају пола коња, хоћу да кажем, пола коњске снаге мање. Французи не воле ништа споро о чему сведочи овај „Пежо“ из 1894. године.

● Време је немирно. Почиње кинеско—јапански рат.

● Родио се Гаврило Принцип који ће, много касније, у Сарајеву убити аустријског престолонаследника.

● Неправедно је осуђен Драјфус.

● Марк Твен је помало деда (59 година) а Пикасо дечак (13 година).

● Антон Павлович Чехов је већ познат писац. Није више ни тако млад (34 године).

● Загрепчани први пут могу да виде загребачки балет.

● Људима није довољно што имају биоскоп, забаву за очи. Они су се побринули да нађу забаву и за уши. Две године после стварања овог аутомобила (1895), Гуљелмо Маркони пронашао је радио.

2 ★ ПЕЖО ★ ГОДИНА 1894.

ЧАРОБНЕ НАОЧАРЕ

ШТА ИМА НОВО У БИОСКОПУ? С овим питањем обратио се сарадник једног совјетског омладинског листа шефу техничке и технолошке лабораторије Научноистраживачког кино-фото-института у Москви.

Пред почетак филма сваки гледалац добија тамне наочаре. Замислите, сала пуна људи и сви имају наочаре. Истина, филм се може посматрати и без њих. Али, довољно је ставити их и екран се претвара у огроман прозор...

А иза прозора је у току тренинг. Фудбалери репрезентације спремају се за одлучан сусрет. Ево најбољи навални играч се спрема да изведе једанаестерац. И одједном лопта је блеснувши у оквиру прозора екрана, полетела у салу према гледаоцима! Један дечак је чак дигао руке испред себе да се заштити од лопте. Затим се збунио и скинуо наочаре.

— Потпуно сам заборавио да сам у биоскопу...

Зашто сам упоредио екран с прозором? Вероватно зато што сада седим крај прозора. И посматрам куће кроз прозор, час левим, час десним оком. Затварам лево око и видим два димњака један поред другог. Један је већи од другог отприлике два пута. Затварам десно

око — леви димњак скрива се за рам прозора. А онда погледам нормално са оба ока и испоставља се да димњаци уопште не стоје један поред другог. Онај који ми је изгледао виши стоји на крову суседне куће а други је далеко, преко више кућа, и зато ми је изгледао мали.

О чему се ради? Људско око види раван, нерелефан свет, као што он изгледа на разгледници. И само посматрајући предмете са оба ока, са две „тачке гледишта“, можемо да одредимо њихов положај у простору.

Тако је и у стереоскопу. Филм се снима апаратом са два објектива, који су удаљени један од другог као и људске очи. На једној филмској траци добијају се одједном два филма: један за лево, други за десно око. На први поглед леви и десни кадрови су врло слични. Али кад се погледа пажљивије примећујемо да се, на пример, на левом кадру види цео гол, а на десном — само предње стативе.

У биоскопу се у исто време, про-

јектују оба филма. Али како да свако око гледаоца види само један, „свој“ филм?

— Е, зато су и направљене поларизоване наочаре — објаснио ми је шеф лабораторије. Светлост — то су електромагнетни таласи. Они се јављају на свакој површини кроз коју пролази светлосни зрак. Али постоје нарочита стакла, зову их полароидима, која пропуштају само једну врсту таласа. Узмимо, на пример, вертикалне. Једно такво стакло стављамо пред леви објектив кинопројектора, друго у наочаре испред левог ока гледаоца. А десна стакла су начињена тако да пропуштају само хоризонталне светлосне таласе. Ако је, рецимо, леви објектив кинопројектора покривен руком, гледалац види обичан, дводимензионални филм и само десним оком. Лево стакло наочара одмах потамни.

Пре извесног времена у московском биоскопу „Октобар“ приказана је премијера стереофилма „Не и да“.

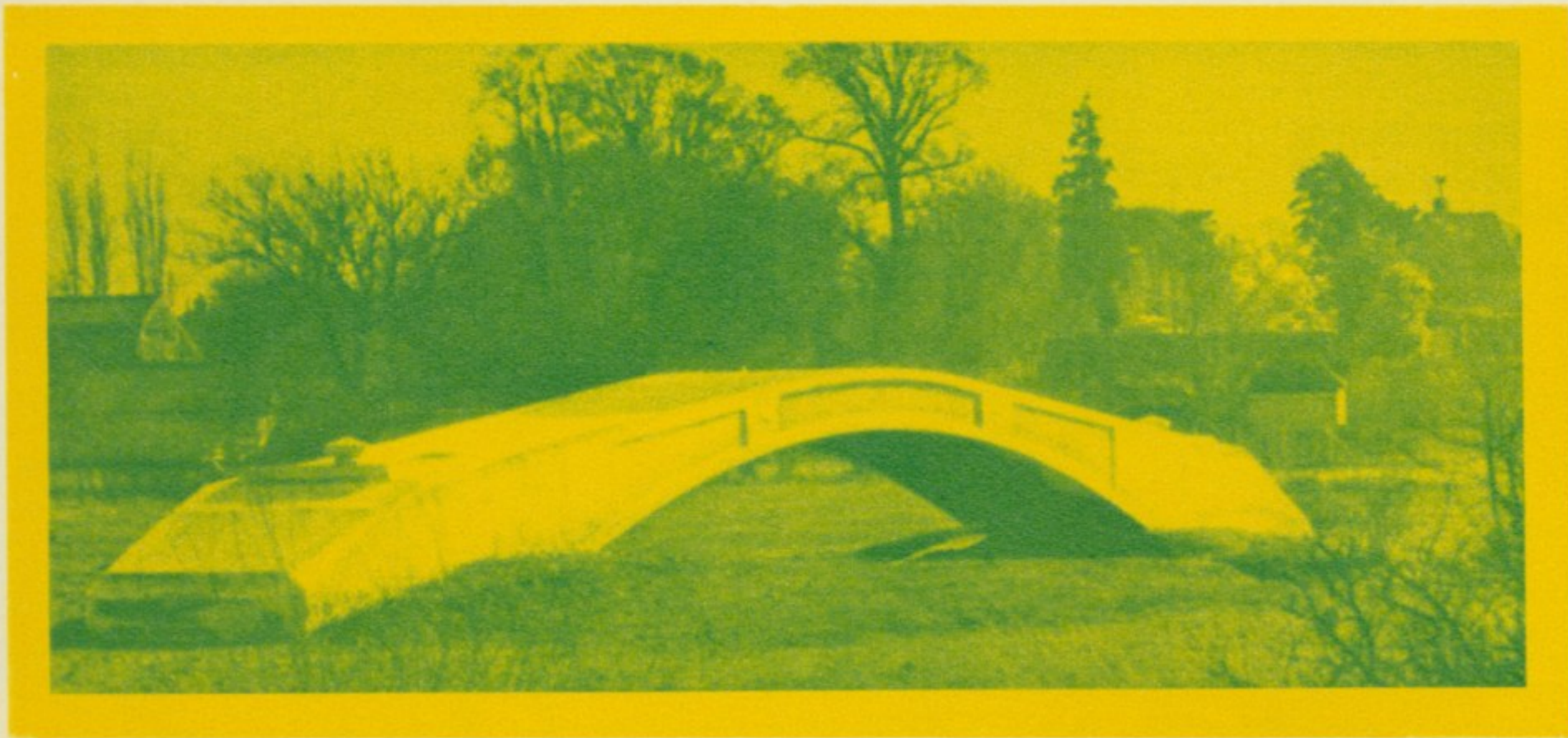
СТОЛИЧИЦА * ТАШНА СТОЛИЧИЦА * ЧАМАЦ

Једним покретом удобна столица претвара се у „чамац“ за веслање на сувом. Чамац има клизајуће седиште, даску на коју се ослањају ноге. Весла се подешавају према снази мишића сваког „веслача“, а отпор који она пружају може се током тренинга повећавати.

Кад устреба то је столица, а кад се склопи зачас се претвара у торбицу која има кожно гајку и може да се носи преко руке. У шупљој унутрашњости седишта има довољно места за три склопљене ноге од лаког метала. У малом стању и на излету одлично служи, јер може да издржи чак и терет одраслог снажнијег мушкарца.

МОСТ ЗА — ВОДУ

Овај мост издиже се изнад мочварног терена у једној енглеској грофовији. Подигнут је у одређеном и сасвим изузетном циљу. У њему се крију три широке цеви кроз које протиче вода за снабдевање неколико околних села. Грађење је трајало више од два месеца, а издатак који није био мали исплатио се. Да су цеви полагане у нестабилно мочварно земљиште, спровођење воде стајало би много више — тврде његови конструктори.

ЧАС ИЗ БИОЛОГИЈЕ

ВЕШТАЧКА

СУНЦА

Британски инжењери разрађују планове за замену уличних светиљки у осветљавању већих насеља снажним светлосним изворима постављеним на много већој висини. У неколико градова Велике Британије већ су експериментално постављене огромне светиљке на стубовима високом 24 до 30 метара. Помоћу овог система за осветљавање исте површине насеља потребно је седам пута мање стубова. Уз исту потрошњу електричне енергије осветљавање је знатно јаче а истовремено пријатније, јер светлосни извори који се налазе на великој висини не заслепљују.

Најјачи светлосни извор за осветљавање јавних места налази се у СССР. То је цинковска лампа која се користи за велика градилишта или насеља где није могуће поставити стубове. Лампа је од 300 киловата и има исто тако снажно светлосно дејство као 1250 обичних лампи од по хиљаду вати. Постављена доста високо, она може да осветли површину од сто хектара, што је више од површине већине градова.

Британски инжењери предвиђају још оригиналније методе осветљавања градова. Рефлектори са Земље слали би снопове светлости у правцу цинковских огледала постављених на великој висини или би снажни светлосни извори били уграђени у покретним балонима. Тако би се створила вештачка сунца која би омогућила да над одређеном површином дан никада не престаје.

Најзад, неки инжењери предлажу да се помоћу ласера пошаљу у правцу Месеца снажна зрачења. Она би се одбијала од Месечеве површине и враћала на Земљу с довољним коефицијентом растурања да у читавим крајевима претворе ноћ у дан. Ласерски светлосни извори могли би се поставити и на вештачким, стационарним сателитима.

МАЛИ Јунаци ВЕЛИКИХ ПРАЗНИКА

НАЈБРЖА, НАЈВЕШТИЈА

Последња сива повесма монсонских облака повлаче се према Бенгалском заливу и у Бурму стиже јесен. Јаких киша више до маја неће бити.

Једне такве топле и благе вечери пале се ватрице око Шведагона — највеће пагоде у земљи. Свеће и уљане светиљке обасјавају мермерне плоче и као блистави венци опасују основу златне куполе. Дошло је време прикупљања плодова, време празника...

На крају мермерне терасе која окружује пагоду, испод настрешнице од трске, почиње такмичење. Посматрачи се смештају што је мо-

тачан и израчунат тако да се пред очима посматрача одвија читав дуги пут који ловци морају да прева-ле. Угледавши „слона“ они му се неколико пута примакну и узмакну. Најзад вођа племена уз убојни по-клич зарива копље „слону“ у стомак и баца се у страну. Ловци који га прате наваљују на „слона“ са свих страна тако да посматрачима изгледа да се рањена животиња ја-росно брани. Бубњеви силовито од-звњају у ритму игре. То је права балетска уметност!

Игре пигмеја немају само забавни и ритуални карактер. То је пре свега „тренинг“ пред лов. Познајући навике животиње, пигмеји у игри увежбавају и усавшавају коор-динацију напада, толико неопходну при колективном лову на крупну дивљач.

велике сребрне чиније. У једној је ширина, у другој боб, у трећој — сусам. У осталима: трава, вода и вино. Сви са стрепњом очекују шта ће од свега тога во изабрати. Према старом веровању, ако во одабере ширина или боб, те културе ће до-бро родити. Ако приђе чинији с травом или водом очекују поплаве и неродну годину. Најгоре је ако во приђе чинији с вином: година ће пуна бити пљачки и разбојништва. На срећу, међу воловима „пи-јанице“ су веома ретке.

Спушта се вече. Празник прве бразде је завршен. Већ сутра земљо радници ће изићи на њиве да заору прве праве бразде.

ИСПИТ ЗА КАУБОЈА

Пре сто година на западу Аме-рике јурила су преријом крда див-љих коња. Тада се и родило тешко занимање каубоја-пастира који пра-ти велика стада јашући на украше-ним дивљим мустанзима.

Током времена су се тешки испи-ти кроз који је будући каубој мо-рао да прође претворили у својер-сну врсту спорта — родео.

Данас је „родео“ једна од најо-миљенијих разонода сточара у Се-верној и Јужној Америци и обавез-на тачка сваког празника.

Пастир-каубој — или гаучо — седа на спутаног и неоседланог ко-ња који стоји у тесној дашчаној прегради. Тек што се каубој спусти на мустангова леђа, уже којим су му спутане ноге се одвезује а др-вена баријера се диже. Починје двобој човека и животиње који рет-ко траје више од неколико секун-ди. Ипак, судија бележи сваки тре-нутак.

Међу сточарима Јужне и Северне Америке „родео“ је обично праћен и другим „пастирским спортовима“: бацањем ласа, гађањем из пушака и револвера и кочија кросом — де-монстрацијом вештине да се у трици управља кочијом преко беспутног терена. За пастира-коњаника „ро-део“ је испит за стицање права на звање висококвалификованог па-стира.

ЗРНА СРЕЋЕ

Бек-На, празник прве бразде у Тајланду, отвара министар пољо-привреде. Идући за позлаћеним плу-гом он три пута обиђе њиву а за-тим по њој баца семе пиринча. О-купљени посматрачи скупљају „срећна“ зрна да би их помешали са зрневљем које ће бацати по својој њиви.

А кад се касније жетва покупи, у Тајланду се прославља празник љу-љашке. На висини од тридесет ме-тара изнад земље везује се љуљаш-ка чије се седиште налази пет ме-тара изнад тла. Четири младића у одеждама „покривитеља кише“ се-дају на љуљашке. Поред њих се на-лази бамбусов стуб на чијем је вр-ху причвршћена кеса с новцем. Ако „божанство кише“ љуљајући се успе да дохвати кесу, биће благотворне кише.

Љуљашке шкрипе — биће пирин-ча... неће га бити... биће... неће бити. Дограбио је кесу. Посматрачи се радују. Сада ће сигурно бити кише, верују. И биће пиринча.

ЛОВ ЈЕ БИО БОГАТ

Бушмани се враћају из лова. Уби-ли су срну и сада хране има за све. Срнино срце деле старцима, јетру добијају ловци. И остали чланови племена добиће по добар комад меса. Гозба може да почне.

А увече сви се скупљају око ог-ња да прославе празник „срећног лова“. Главна тачка празника је — ловачка игра.

Играчи се брзо крећу око ватре имитирајући хајку на срну. Ево, је-дан од њих се издваја из круга. Он је — „срна“. Ловци су затегли лу-кове. „Срна“ скаче у страну и неста-је у шипрају. Ловци иду њеним трагом. Стигли су је... „Срна“ лети према њима као да хоће да их збу-ни и уплаши. Али, зар ће их тиме престрашити? Један од ловаца је подигао копље и „срна“, уз радосне поклике окупљених, пада крај ватре.

За „игром срне“ долази и стара „игра мајмуна“. Бушмани су извр-сни глумци: са задивљујућом тачнош-ћу они имитирају мимику, гестове и покрете мајмуна. Вешти ловци и ту побеђују: уловљене „мајмуне“ одводе у село. До касно у ноћ се игра: ређају се игре шакала, лапета,

гућно удобније: од почетка до кра-ја такмичења протећи ће читава ноћ.

Четири девојке — најбоље тка-ље у земљи — седе за старинским разбојима. Пред сваком је гомила пређе. Сунце је пред заласком и последњи пут осветљава куполу Шведагона. Гонг — сунце се скрilo и у том тренутку девојке почињу да ткају наранџасте огртаче. А тај посао захтева велику вештину.

Чегртање разбоја, ритмички и му-њевити покрети девојака изазивају гласно одобравање посматрача. Ко-ја ће победити?

А кад небо почне да плави и нови дан обоји руменилом врх пагоде, победница завршава рад.

Победница је краљица празника, царица рада, најважнија и најпошто-ванија особа у Рангуну.

БАЛЕТ ПИГМЕЈСКИХ ЛОВАЦА

Насред пољане стоји „слон“. Те-ло — стабло, сурла — стабљика ба-нане, уши — лишће. Па ипак тај „слон“ изгледа жив када око њега почињу пантомимску игру ловци-пигмеји.

Ловци се опрезно прикрадају, паж-љиво ослушкују. Сваки покрет је

ПРАЗНИК ПРВЕ БРАЗДЕ

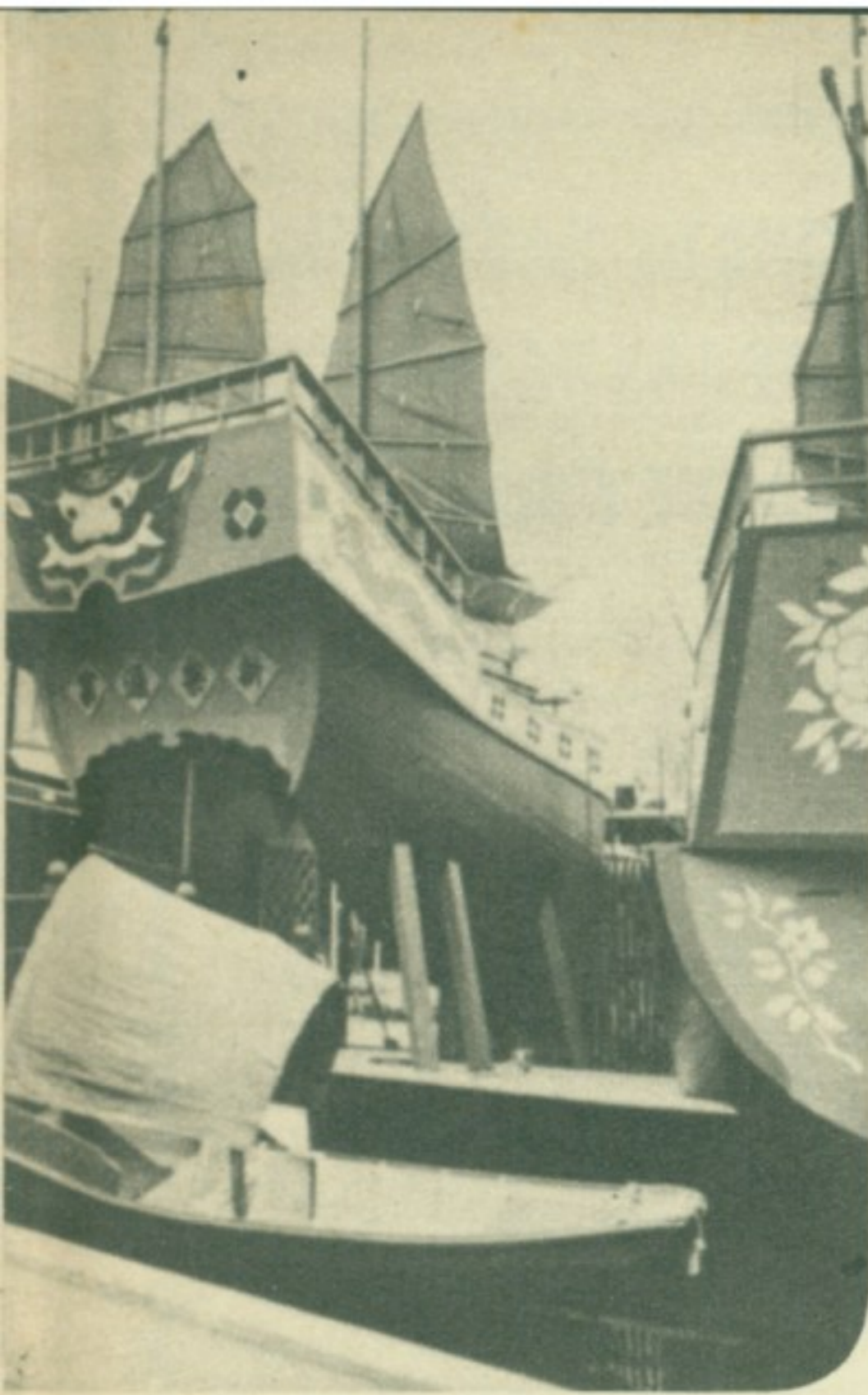
Некада ниједан камбоџански се-љак није смео да почне орање пре цара. Али, већ више од сто година цареви не излазе на њиву. Ипак се свечани обред заоравања прве браз-де сачувао до данас.

Празник прве бразде нарочито се свечано прославља у главном граду Камбоџе Пном-Пену.

Симболични цар одевен је у жи-вописну одећу: свилен црвени капут без рукава а на глави висока тија-ра. На поље стиже у носиљци коју носе четири слуге. За њим, у дру-гој носиљци, стиже „царица“. Ис-пред царског пара ступа оркестар док поворку завршавају „дворани“ у старинским оделима.

Поворка три пута обиђе поље. Затим се цар диже из носиљке и прилази плугу у који су упрегнути волови, такође свечано окићени. „Царица“ стаје поред „цара“ држе-ћи у руци котарицу са одабраним семеном. Орање има чисто симбо-лично значење: на утабаној утрини одавно већ ништа не расте.

„Орање“ је завршено. Једног од волова доводе до свечане трибине. Испред ње, на њилиму, поређане су

ПРВО у СВЕМИР ПА у ПРАШУМУ

Амерички астронаут Џон Глен доказао је да је храбар човек не само у свемирском оделу.

чврчка. У основи свих тих игара леже бушманске легенде и предања. Сви играју. Сви су сити. Лов је био успешан.

СЕТВА И ЖЕТВА

У Асаму, на истоку Индије, празнује се древни празник Бохаг Биху. Празник је везан с почетком сетве и највећи је у години. Биху се празнује средином априла. За време слава људи не заборављају ни своје верне помоћнике. Тада домаћини куће купају своје краве и волове, припремају им нарочиту храну. Јер, домаћим животињама предстоје тешки радови.

На југу Индије, где живи племе Телугу, празник рада слави се у децембру. То је Санкранти — празник завршетка жетве.

Првог дана празника сељаци свечано спаљују ђубре које се накупило за годину дана. Над селима се дижу стубови тамног дима као да у читавом крају бесне пожари. Један дан празника посвећен је домаћим животињама. Сељаци прилазе кравама и воловима, захваљују им на помоћи у раду, стављају им око врата венце од цвећа и нуде им најпробраније послastiце.

Џон Глен је то, можда, сматрао као вежбу за шетњу по Месецу — или као авантуру. У сваком случају астронаут је пристао на предлог једне америчке телевизијске компаније да направи пешачки марш од 1600 километара кроз афричку прашуму. Било је то путовање по трагу легендарног истраживача Ливингстона. Да вас подсетимо: Џон Глен, 46 година, ожењен, отац двоје деце, рекордер на млазњаку на линији Лос Анђелос — Њујорк, почасни доктор јапанског универзитета, трећи Американац у свемиру, први Американац који је у свемирској капсули три пута облетео Земљину куглу.

Био је то готово исти пут који је амерички новинар енглеског порекла Хенри Мортон Стенли предузео 1871. да спасе истраживача и земљака др Дејвида Ливингстона, који је нестало на језеру Тангањика. Као и Стенли, Глен је кренуо из Багамоја, малог лучког градића на источној обали Танзаније, преко пута Занзибара, у коме се некада обављала трговина црним златом Африке: робовима.

Стенли је кренуо на пут са 157 носача, два коња и 27 магараца. Глен је имао 25 носача. Али га је зато пратила читава војска камермана, режисера и статиста. Тамо где се Стенли борио с грозницом, срдобољом, дивљим зверима, це-це мувама и тропским кишама, Глену би препречило пут само понеки слон. Али зато је морао да слуша псовке телевизијских техничара кад им није полазило за руком да филмове и апарате сачувају од прашумске влаге. Глен је такође стигао у Симбавени, прву станицу Ливингстона и Стенлија на путу за изворе Нила. Крајем прошлог века тамо је један утицајан султан тражио да му се за караване робова који су се кретали према обали плаћа путарина. „Данас је то успавано, досадно гнездо“ — сматрао је Глен и продужио даље у Додому. 40 кило-

метара кроз Мката мочваре. Овде се Стенли разболео од срдобоље док је астронаут Глен издржао све напоре без икаквих последица.

Стенли је у Додому изгубио 40 људи и поручника своје колонијалне трупе. Глен је — посетио њихове гробове.

У Тагори где је Стенли остао три месеца због борби између ловаца на робове и домородаца, телевизијска екипа се такође дуже одмарала. Био је то одмор пред последњи јуриш на Ујји на језеру Тангањики. Овде је Стенли после осам и по месеци нашао Ливингстона.

За експедицију Џона Глена ту су тек почеле „авантуре“. Прво им је препречило пут огроман слон који је био изагнан из свога стада. Затим су упознали „надницу за страх“: пожар у прашуми. Џон Глен прича: „Логор је

био подигнут на литици изнад језера а пожар је беснео између воде и отворене степе. За нас су постојале само две могућности: у ватру или у воду“. Глен се одлучио за ватру — и за опрљену црвенокосу главу. У ландроверу се пробио кроз ватрени зид и позвао помоћ. Убрзо је угашен пожар у прашуми. Астронаут је закључио: „Ићи у ваздух са свемирским бродом готово је дечја игра према овоме маршу.“

Џон Глен је с успехом препешачио 1600 километара па трагу чувеног истраживача Ливингстона кроз опасну дунглу Африке.

Ова фреска која с невероватном тачношћу илуструје легенду о Ромулу у Рему, оснивачима Рима које је одгајила једна вучица, пронађена је прошле године у... Таџикистану, за време археолошких ископавања царског дворца у древној престоници државе Устушана, Бунџигати.

Ништа слично фрески и мотиву на њој не постоји у читавој средњоазијској уметности тог времена. И због тога се још не може одговорити на питање: шта је навело устушанског владара да свој дворца украси фреском чији се сиже родио хиљадама километара далеко од Таџикистана, у античком Риму? Ко је аутор фрески: неки домаћи уметник или сликар позван из Италије?

НАПИТОЛСКА ВУЧИЦА У ТАѢКИСТАНУ

НАЈУЗБУДЉИВИЈЕ ПУСТОЛОВИНЕ БУФАЛА БИЛА, ЈУНАКА ДИВЉЕГ ЗАПАДА, НЕУСТРАШИВОГ БОРЦА ПРОТИВ ЗЛА И НЕПРАВДЕ, ОПИСАНЕ СУ У 23 РОМАНА. СВИ ТИ РОМАНИ ОБЈАВЉЕНИ СУ САДА У 9 КЊИГА, ИЛУСТРОВАНИ У БОЈИ И У ТВРДОМ ПОВЕЗУ. ТО ЈЕ НАЈЛЕПША ЗБИРКА КЊИГА О БУФАЛУ БИЛУ! 2.200 СТРАНА, 80 СЛИКА У БОЈИ!

А САД ПРОЧИТАЈТЕ ПАЖЉИВО УСЛОВЕ ЗА ДОБИЈАЊЕ НАГРАДА:

1) СВАКО КО КУПИ КОМПЛЕТ КЊИГА О БУФАЛУ БИЛУ ДОБИЈА БЕСПЛАТНО ШЕСТОМЕСЕЧНУ ПРЕПЛАТУ НА „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, У ВРЕДНОСТИ ОД 44 НОВА ДИНАРА.

2) НА СВАКИХ 150 КУПАЦА ДОДЕЉУЈЕ СЕ БЕСПЛАТНО ПО ЈЕДНА РУЧНА РАДИО-СТАНИЦА ВОКИ-ТОКИ ПОНИ ЦБ 36, ЧИЈА ВРЕДНОСТ ИЗНОСИ 3.000 НОВИХ ДИНАРА! ОВУ НАГРАДУ МОГУ ДОВИТИ И ПОЈЕДИНЦИ И ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ И КЛУБОВИ РАДИО-АМАТЕРА, УКРАТКО: СВИ УЧЕСТВУЈУ У ИЗВЛАЧЕЊУ НАГРАДЕ.

Да бисте се укључили у круг добитника, довољно је да поручите комплет од 9 књига о Буфалу Билу. Попуните читко поруџбеницу, дајте родитељима да је овере у својој радној организацији (ово само ако купујете на отплату, а кад се купује за готово, овера није потребна), затим налепите оверену поруџбеницу на дописну карту и пошаљите на адресу:

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

»ВУК КАРАЏИЋ«

БЕОГРАД — КРАЉЕВИЋА МАРКА 9.

Остало је наша брига: добићете књиге и бесплатну шестомесечну преплату на „Политикин забавник“. Истовремено бићете укључени у извлачење главног добитка: радио-станице ВОКИ-ТОКИ, која ће се на сваких 150 купаца доделити извлачењем добитничког броја. Прво извлачење извршиће се чим стигне 150-та поруџбина, а резултат ћемо објавити у првом следећем броју Политикиног забавника. Друго извлачење обухвата купце по редоследу од 151 до 300, треће од 301 до 450 итд.

ПАЖЊА: Ако не желите да исцрате поруџбеницу, да не кварите комплет Политикиног забавника, онда узмите дописну карту и тачно препишите на њу све што стоји у поруџбеници.

КО ПРОЧИТА ОВО САЗНАЋЕ КАКО МОЖЕ ДОБИТИ БЕСПЛАТНО ПРАВУ РАДИО-СТАНИЦУ »ВОКИ-ТОКИ« МАРКЕ ПОНИ ЦБ-36

ДВОБОЈ У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ

Разбојник Рос, представљајући се као исправан грађанин, успео је да оптужи Буфала Била и стекне поверење команданта гарнизона. Тврдећи да је Бил убио човека, Рос је убедио официра и овај му предаје Била да га одведе до суда. Али, тек што су одмакли од тврђаве, Рос показује своје право лице и спрема Буфалу Билу смрт.

Буфало Бил био је везан за стабло, с рукама на леђима. Испред њега горела је ватра. Четири Росова човека припремала су храну.

— Биле, овога пута твој час је заиста куцнуо, — рече Рос. — И да знаш, толико те мрзим да бих те могао живог скалпирати!

— Одлична идеја! — узвикну један разбојник.
— Учинимо то одмах, Росе! — повика други.
— Важи... — рече Рос после краћег колебања. — Да видимо како ће то изгледати. — Из појаса извуче нож. — Индијанци га усијају да лакше режу. Биле, хоћеш ли да усијам нож?

— Приближи се, па ћу ти плунути у лице, — одговори Бил. Рос позелене од беса. Зграби нож и приближи му се, не марећи за Билу претњу.

— Момци, гледајте! Неће вам се лако пружити прилика да видите како се скалпирају живи људи! — Затим наслони врх ножа на Билово чело.

Буфало Бил се следи од ужаса. Овога пута нико не може да га спасе. Сами су, усред шуме, далеко од људи. Ипак плуну Росу у лице.

Рос опсова и удари га песницом у стомак. Бил болно јекну. — Добно си што си тражио! А сад ће твоја лепа коса, драги Биле, ове твоје лепе ковче, одлетети с главе! — Рос се зликовачки смејао.

У тренутку кад се спремао да забоду врх сечива у чело, проломи се прасак. Рос се сруши без гласа.

Разбојнике захвати паничан страх, јер никога нису видели, а свуда унаоколо владала је потпуна тишина.

Ко је то учинио? Индијанци... војници... или можда неко трећи?

(Наставак читајте у књизи „ТРИЈУМФ БУФАЛА БИЛА“, стр. 181)

ПРВИ ДОБИТНИК »ВОКИ-ТОКИЈА« ЈЕ:

ЈОВАН БАБИЋ, референт за набавку
ФОЈНИЦА код Сарајева
Улица Сеје Салихудића број 3.

ПОРУЏБЕНИЦА (ЗАБАВНИК)

ПРИЈЕМНИ БРОЈ ЗА
НАГРАДУ ВОКИ-ТОКИ

Овим поручујем комплет од девет књига о Буфалу Билу, по цени од НД 225.— за комплет. Књиге ми пошаљите одмах, а њихову вредност исплатићу по пријему-поузећем, односно отплатићу у 10 рата по НД 22,50 (непотребно прецртати).

Презиме и име: _____

Занимање и адреса: _____

На исту адресу шаљите ми бесплатно „Политикин забавник“, за период од шест месеци.

Овера о запослењу
(само за купце на отплату)

Потпис купца и бр. личне карте

МП

(ПОТПИС)

ПУТ У ЖИВОТ

НАПИСАНА ДВЕ
ГОДИНЕ ПРЕ НО
ШТО ЈЕ Др БАР-
НАРД ИЗВРШИО
ТРАНСПЛАНТА-
ЦИЈУ СРЦА

Рески звук телефона разбио је ноћну тишину. Већ трећи пут те ноћи телефон је будио професора Вернера.

— Имаш ли задовољство да говорим с професором Вернером? — чуо је глас хирурга Галицког.

— Да. Шта се догодило? Зашто ме будиш?

— Указала се одлична прилика... Моћи ћемо да продужимо наше експерименте... Већ сам по вас послао аутомобил... Дођите, молим вас... Чекам.

Вернер више није слушао. Баацио је слушалицу и, уз пут се облачећи, излетео на улицу. Аутомобил је управо долазио...

На улазу у клинику доктор Галицки већ је очекивао свог колегу. Идући болничким ходницима, Галицки је говорио:

— Довезли су смртно рањеног младића. Аутомобилска несрећа. Зове се Војчех Стеранчак. Жао ми је младића... Али, глава му је читаво мозак неповређен. Идеалан кандидат за наш експеримент.

Вернер га даље није слушао. У мислима је већ присуствовао остварењу оног шта је требало да буде крајњи циљ његовог дугогодишњег научног рада. Само да га нешто не омете...

Осећање враћања свести било је ништавно мало. Ипак, свест се полако враћала. Мисли су му скакале, бркале се... Заслепљујућа светлост... Некаква, тамна клубад... дим или облаци? Експлозија! Судар је неизбежан! У помоћ...

Не осећа никакв бол. Телом му је овладала чудна слабост као да га притискује страховит терет што парализује сваки покрет. А ипак се осећао тако слободно као да се налази у космичком пространству где нема телесне тежине. У њему и око њега царовала је идеална тишина. Није чуо чак ни ударање сопственог срца, ни шум свог дисања, ни ритам крви што пулсира. Ништа, апсолутно ништа...

„Не разумем — помислио је. — Зар је могуће? Али, ја мислим, значи да постојим. А можда је то други свет? Глупости — просто се увредио на самог себе. — После смрти свест се не враћа“.

Мисли му је прекинуло неко зујање које је подсећало на зујање телевизора.

Шта ли је то? — помислио је са узбуђењем али се одмах смирио. — Сад и види. До малочас ништа није видео. Велика одаја, готово као лабораторија. И у њој два човека. Један озбиљан, готово стар и негде већ виђена лица. Други је млађи, непознат, исто тако озбиљан и усредсређеног израза.

— Здравом, здравом пане Стеранчак! — Војчех је ћутао. — Вас вероватно занима како сте доспели овамо, где се налазите и шта се с вама догодило? — наставио је онај непознати. — Да вам најпре представим професора Вернера. Вама је, вероватно, из штампе познат низ чланака посвећен професоровим радовима из области трансплантације мозга код животиња. Ја сам Станислав Галицки, хирург и професоров сарадник. Ви, тачније речено, ваш мозак, помоћи ће нам да продужимо наш истраживачки рад. Оно што ћу вам рећи изгледаће вам невероватно али је, ипак истина. Ви сте погинули у аутомобилској несрећи. Не схватите ме погрешно... Ево и вести о томе у данашњим новинама: „Јуче се на путу за Катовице догодила несрећа.

Погинуо је познати спортиста Војчех Стеранчак. Напори екипа брзе помоћи били су узалудни“. Па ипак, необичним стицајем околности ваш мозак је остао неповређен. — Галицки је одложио новине. — И ми смо одлучили да га одржимо у животу помоћу нарочитог апарата који је конструисао професор Вернер. Наш експеримент је успео. Шта ви мислите о свему овоме?

— А шта ви намеравате да учините са мном... с мојим мозгом после... — почео је Војчех и заћутао. То није био његов глас. Чуо је монотон метални звук који као да је понављао његове речи.

— После овог експеримента? Ако ви дозволите, а не знам како бисте сад и могли да не дозволите, нећемо вас задржавати у томе „сандуку“. Пресадићемо ваш мозак у тело другог човека. У болници управо умире један човек — злоћудан тумор на мозгу. Не може се спасти. Данас ћемо извршити операцију! Јесте ли сагласни?

Стеранчак није одговорио. Под теретом необичног догађаја за последњих неколико часова није био у стању да мисли...

Војчех Стеранчак је брзим кораком пришао вратима и зазвонио. Тешки, лагани кораци, врата су се отворила и Војчех је угледао доктора Галицког. Зачудило га је његово лице; тај млад и енергичан човек изгледао је као старац. Кеснице под очима говориле су о бесаним ноћима.

— Здравом, пане Војчех. Лепом је што сте дошли. Очекујемо вас с нестрпљењем. Већ сам се побојао да вам нису уручили телеграм. А ви сте дошли... То је добро... Веома добро.

И доктору Галицком као да се вратила енергија. Водећи Војчеха дугачким ходником он је журно, чак мало збуњен, затворио једна полуотворена врата. Али је Војчех ипак успео да види део лабораторије и чује шум који је пратио рад апарата — истог онаквог у каквом се онда налазио његов мозак. „Ко ли је сад тамо?“ — помислио је с неком зебњом.

За њим су се затворила идућа врата и он је угледао постављен сто и на њему већ скувану кафу.

— Седите — понудио га је доктор. — Зани-

ма ме како сте се уклопили у живот, какви су односи са сродницима, с пријатељима?

Војчех је осећао да су то само питања из учтивости, да ће му сврха тог неочекиваног позива, готово наређења, тек касније бити откривена. О чему се ради? Где је професор?

— Моје ускрснуће у другом телу било је заиста фантастично. Обавеза да сачувам тајну експеримента није ми олакшавала живот. У то да сам чудом случаја остао жив поверовао је само један пријатељ. Али захваљујући њему нисам изгубио родитеље... Али, опростите... где је професор Вернер?

Доктор који је расејано слушао, сваки час погледајући у часовник, тргао се као да је очекивао то питање, али га се истовремено и плашио.

— Професор Вернер неће доћи. Не може да дође... Професора је задесио срчани удар. Успео сам да спасем само његов мозак. Тај мозак који је знао све тајне процеса очувања мозга и његових функција. Само тај мозак може да заврши велико дело које је професор почео. Смрт његовог мозга... то би био крај почетка и због тога сам позвао вас, пане Стеранчак.

Војчех је почињао да схвата, али је ипак нашао снаге да запита:

— Зашто мене?

— Зато што му само ви можете помоћи... помоћи му да се опет јави у човечјем облику. Ви сте једини човек коме је професор даровао сазнање и тело. И сад то тело да вратите, јер сутра би већ било касно.

Војчех је скочио:

— Ви на то немате право! Ја хоћу да живим... Не пристајем... — и одједном је осетио чудну слабост.

— Пане Стеранчак, — чуо је глас Галицког, — већ почиње да делује средство за успављивање које сте попили с кафом.

— Нећу да умрем... — прошаптао је и изгубио свест. Није више чуо речи хирурга Галицког који је говорио ватрено и с дубоким уверењем у оно што говори:

— Живећете, драги пријатељу, сигурно ћете живети. Ваш мозак неће умрети... спашиће га професор Вернер. Опет ћете се пробудити из сна и у новом облику вратити се међу људе. Кунем вам се сопственим животом, кунем вам се Науком.

К. Новицки

ВИДИТЕ ЛИ? РАДИ!!
БОЦА ХЛАДНОГ
ОСВЕЖАВАЈУЌЕГ
НАПИТКА!

© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

ХЕЈ! РОБОТЕ!
ПУСТИ... ТО ЈЕ
МОЈА
БОЦА!

ОХ! ОН... ОН
ЈЕ ЗАРОНИО У
АУТОМАТ И...

Dan Barry 11/7

...И
НЕСТАО У
ЊЕМУ!

ПОГЛЕДАЈ...
АУТОМАТ МЕЊА
ОБЛИК!

САД ЈЕ ПОСТАО
ДРВО... И РОБОТ
СЕ БОРИ С
ЊИМ!

А ГДЕ ЈЕ
АУТОМАТ?

© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

У НАШОЈ МАШТИ, МАЈК! ТО ДРВО
МОРА ДА ПОСТАВЉА КЛОПКУ ЖИ-
ВОТИЊАМА УЗИМАЈУЌИ НА СЕБЕ
РАЗНЕ ОБЛИКЕ! И МИ СМО МОГЛИ
ДА НАСЕДНЕМО... АЛИ РОБОТА
НЕ МОЖЕ ДА
ХИПНОТИШЕ!

Dan Barry 11/8

САД ЈЕ
УЗЕЛО НА
СЕБЕ ОБЛИК
ЧЕСМЕ!

САМО,
ВИШЕ НАС
НЕЌЕ ПРЕ-
ВАРИТИ!

© King Features Syndicate, Inc., 1962. World rights reserved.

САД ПО-
ЧИЊЕ
УСПИЊА-
ЊЕ,
ФЛАШЕ!

НИСМО ВИШЕ
ДАЛЕКО ОД ЦИ-
ЛОВА! МОРА ДА ЈЕ
НА ЈЕДНОМ ОД
ОВИХ ВРХОВА!

ТРЕБАЛО БИ ДА
ИМАМО КРИЛА
ПА ДА САВЛАДАМО
ОВАЈ КАЊОН!

Dan Barry 11/9

НА ОВОЈ СТРАНИ
КАЊОН ЈЕ ЈОШ ШИРИ
А ЊЕГОВЕ СТРАНЕ
ЈОШ СТРИЈЕ!

НИ НА
СЕВЕРУ
НИЈЕ
БОЈЕ!

НЕМОГУЌЕ ЈЕ
ПРЕЌИ, ФЛАШЕ...

НЕЌЕМО МОЌИ...

МОРАМО! АКО НЕ СТИГНЕМО
ДО РАДИО-ВОДИЧА... ОСТАЌЕ-
МО НА ОВОЈ ПЛАНЕТИ...
ЗАУВЕК!

Dan Barry 11/10

ЏОНИ ХАЗАРД

FRANK ROBIN

ДОБРО ЈЕ ДА СМО СТИГЛИ НА ВРЕМЕ... ИНАЧЕ БИ СВИ МОЈИ ПЛАНОВИ, НА КОЈИМА САМ ГОДИМА РАДИО, ПАЛИ У ВОДУ!

ЏИНОВСКИ ЈАПАНАЦ УСПЕО ЈЕ ДА ОТВОРИ ТЕШКИ ПОКЛОПАЦ НА ПОДМОРНИЦИ. ЊЕГОВ ГОСПОДАР УДАРИО ЈЕ ЏОНИЈА. И ОН СЕ ОД УДАРЦА ОНЕСВЕСТИО...

ХАРУНА ЋЕ УБИТИ ЧОВЕКА КОЈИ СМЕТА МОЈ ГОСПОДАРУ!

ХЕЈ, ТИ ВЕЛИКИ МАЈМУНЕ! ПУСТИ ГА!

НЕ! НЕ! ЏОНИ!

ХАРУНА! НЕ УБИЈАЈ ГА! ИМАМ С ЊИМ ДРУГЕ ПЛАНОВЕ!

ОДНЕСИ ГА НАТРАГ У КУЋУ! А ТИ, ЛЕПОТИЦЕ, ПОБИ ЗА ЊИМА! И НИШТА НЕ ПОКУШАВАЈ!

ШТА... ХУ... ОХ... МОЈА ЈАДНА ГЛАВА!

БУДИ СРЕЋАН ШТО ТИ ЈЕ УОПШТЕ ЈОШ НА РАМЕНИМА!

У ПРАВУ СИ! А ЧЕМУ ИМАМ ДА ЗАХВАЛИМ ШТО СИ СЕ СМИЛОВАО?

ЗАТО ШТО ЖЕЛИМ ДА ЗНАМ КАКО СИ ДОСПЕО ОВАМО И КО ЈОШ ЗНА ЗА МОЈЕ СКЛОНИШТЕ!

ЗАКАЦИО САМ СЕ УЗ ТВОЈ МОТОРНИ САМПАН! А ОН ЈЕ МНОГО НЕУДОБНИЈИ ОД ОНЕ ПОДМОРНИЦЕ - ТОРПЕДА!

ПОДМОРНИЦА? ОХ... ЗНАЧИ, ОДГОНЕТНУО СИ КАКВА ЈЕ ТО ПОДМОРНИЦА! КАКВА НЕСРЕЋА... ЗА ТЕБЕ!

МОЖДА ЋЕ ТЕ ЗАНИМАТИ ДА ЧУЈЕШ ДА ЋУ ПОМОЋУ ЊЕ ОСВОЈИТИ ЦИТАВ СВЕТ!

ДЕДА АСТЕР

ИДОЛ МЛАДИХ

Прича о Фреду Астеру би могла да почне овако: био једном један човек који, можда, није био велики играч, још мање велики певач, али умео је да игра и пева као нико пре њега...

Зашто смо уопште започели причу о овом старом глумцу који ће ускоро напунити седамдесет година? Зато што он не припада историји. Данас његови филмови, снимани пре две или три деценије, доживљавају своју ренесансу на телевизији, одушевљавајући и данашње гледаоце. Друго љубимац омладине Фред Астер и данас снима музичке филмове.

За њега се може рећи да од свих по-

знатих глумаца има најдужи певачки и глумачки стаж: каријеру је започео у својој четвртој години. Рођен је 1906. године у Охами, малом градићу Небраске. Од најранијег детињства испољио је свој таленат. Са старијом сестром Аделом најпре је забављао игром и песмом госте и децу из суседства, а затим, кад су се преселили у Њујорк, мали Астерови почињу мало необичан живот за своје године. Они немају времена да редовно уче школу, селе се из места у место на непрекидној турнеји по читавој Америци.

Име Астер све више привлачи публику и власници ревијалних дворана и позоришта просто се отимају ко ће их ангажовати. После неколико година брат и сестра Астер постају најпознатији плесачки пар у Америци. На ипак, Фред и Адела још не добијају главне улоге у ревијама. Тек у ревији „Заиме божије“ која је писана специјално за њих, постају праве звезде. Тиме им је био отворен пут за иностранство. Године 1923. они наступају у Лондону где за кратко време успевају да освоје симпатије критичних Британаца.

По повратку у Америку доживљавају нове успехе, најпре

ПОЛЕТ ГОДАР И ФРЕД АСТЕР
У ФИЛМУ „ДРУГИ ХОР“

у Гершвиновој ревији „Госпођо, будите добри“ и „Смешном лицу“, а затим у Зигфилдовим „Осмесима“. Фред показује да није само добар степ-играч већ и изванредан глумац — комичар што ће му касније отворити пут до филма. Тим путем он ће кренути без своје сестре која се 1932. година удала у Лондону и престала да игра.

Први кораци на филму 1931. године нису били најуспешнији. Али Фред је упоран и не посустаје. Филм му помаже да се после неколико година срет-

Продуценти су престали да их траже. Пуне четири године нико није хтео да уложи свој новац у њихове филмове. Долази и други светски рат. Од 1943. до 1945. Фред Астер наступа пред савезничким војницима. То је његова једина, али зато веома захвална публика.

После рата филмови Фреда Астера опет стичу популарност. Он снима с новим партнеркама: Ритом Хејворт, Бети Хатн, Сид Черис, али ни са једном се не понављају некадашњи успеси какве је имао са Џинџер Роџерс. Године 1954. снима филм „Тата Дугоња“ са Лесли Карон. Изгледало је да му је то последњи филм.

Међутим, три године касније, позван је у Аустралију где је снимио филм „Последња обала“ с Авом Гарднер и Грегори Пеком. Његов глумачки таленат долази у пуној мери, до изражаја.

Прави и слободно се може рећи тријумфални повратак у свет уметности Фред Астер доживљава тек 1959. године захваљујући телевизији. С новом младом партнерком Бари Чез, која по неким талентом не заостаје за Џинџер Роџерс, он ниже успех за успехом. Чувени истраживач јавног мњења Галуп констатовао је да је његова телевизијска ревија од 4. новембра 1959. године са Бари Чез привукла највећи број телевизијских гледалаца у то време.

Данас, иако се ближи седамдесетој години, Фред Астер снима свој 35. филм „Финијева дуга“ у којем му је партнерка омиљена америчка певачица Петјула Кларк. Његова популарност данас није ништа мања него некада, у најславнијим данима. Омладина га је уврстила међу своје омиљене певаче, поред Битлса и хипи певача.

не са својом другом партнерком, познатом младом играчицом Џинџер Роџерс, с којом ће касније у многобројним филмовима постићи филмску славу широм целог света. Као играчки пар они су дебитовали у филмској ревији „Летећи доле у Рио“, а затим ће се издати ревије „У твојим очима“, „Нећу да играм“, „Цилиндер“ и друге.

Играчки пар Фред Астер — Џинџер Роџерс одушевљавао је неколико предратних генерација од 1933. до 1939. године. Али, и публика има своје ђуди. Као да их се заситила.

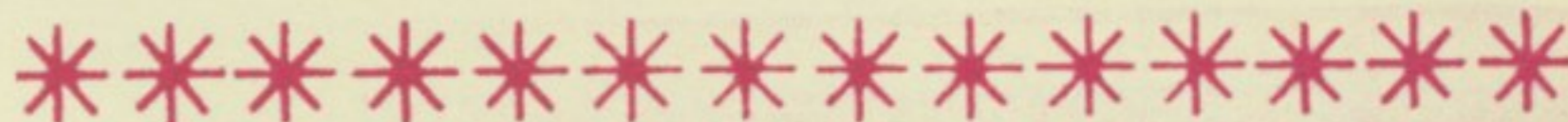

СА ЛЕСЛИ КАРОН
У ФИЛМУ „ТАТА ДУГОЊА“

ПОГОДАК безаник ОЧИЈУ

малецки

ЕКРАН

Све или ништа!

ШВАЈЦАРАЦ ХАБЕС ШМИТ, ПРОНАЛАЗАЧ ЕЛЕКТРОНСКЕ
ТВ ПУШКЕ

Ове магичне речи готово су зауставиле дах наших гледалаца пред малим екранима, који су с напетом пажњом пратили борбу такмичара у недавној квиз-емисији. Било је очигледно да је публика с нестрпљењем чекала овакву емисију, занимљиву и узбудљиву у исто време. А ње пуне две године није било на ТВ програму, тачније од оних дана када је дванаестогодишњи ученик из Славонског Брода Зоран Абрамовић својим сјајним познавањем ратних догађаја „победио телевизију“ и освојио опште симпатије.

У страним земљама то је другачије и квиз-емисије су на програму веома често. Тако се у Сједињеним Америчким Државама, од којих је ова идеја и потекла, квизови чак емитују свакодневно! Творцима програма на ум долазе најразличитије идеје. Јер, сваки пут треба измислити нешто ново.

Ево неколико примера како изгледају квизови у свету.

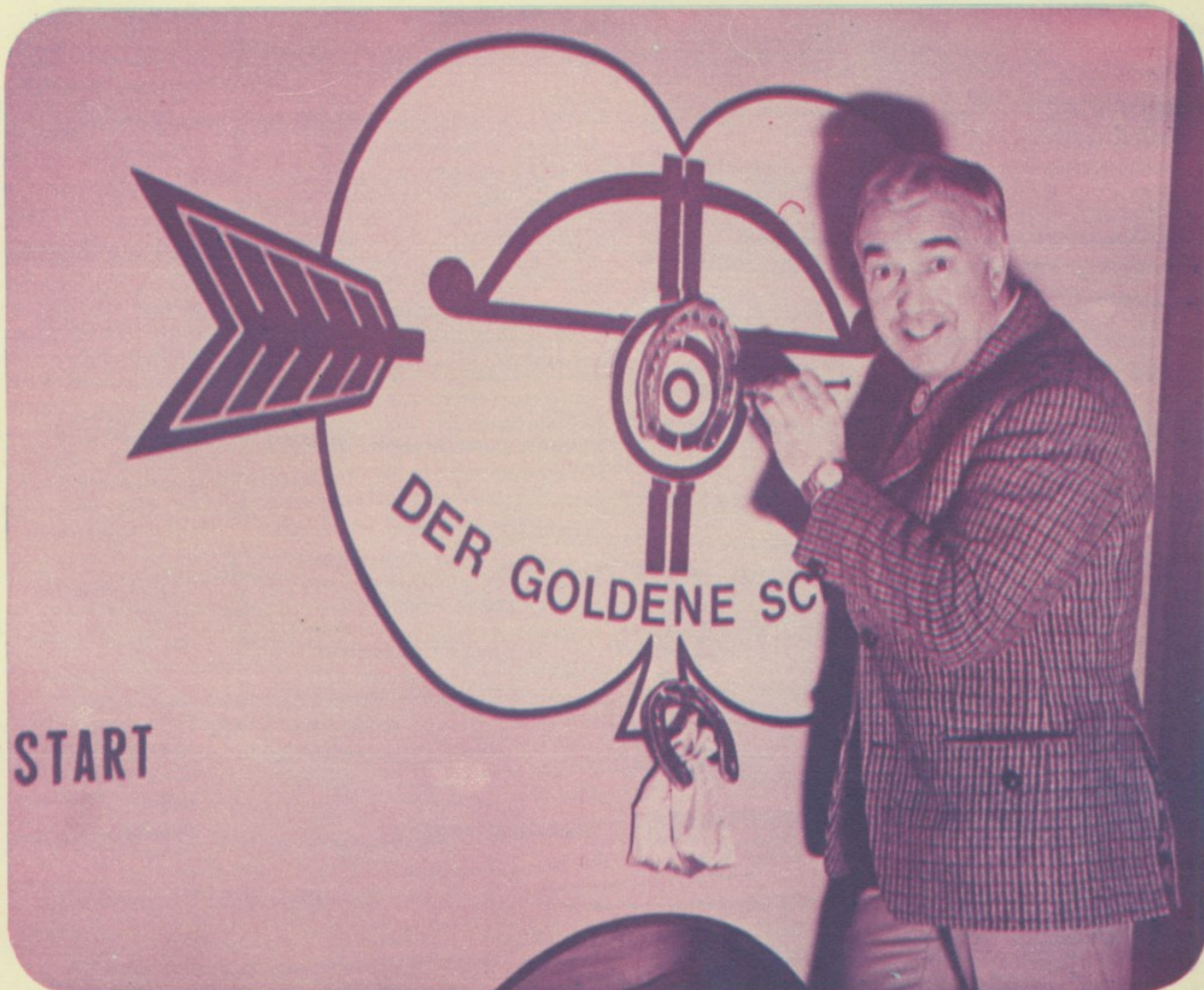
ПРЕПОЗНАВАЊЕ ЛИЧНОСТИ. Овај квиз уведен је међу првима и одржао се на програму пуних 15 година. Састоји се у томе што се у студио доведе пет људи којима се вежу очи, пред њих тада излази нека, по правилу, врло позната личност. Дужност погађача је да открију — ко је та личност. Имају за то ограничено време и 10 питања, на која позната личност одговара са „да“ или „не“. Задатак погађача састоји се у томе да најкраћим путем открију каквим се послом загонетна личност бави, колико јој је година и где живи. После тога је све лако. Па ипак — није лако. Познат је догађај кад се међу погађачима налазила и супруга познате личности (глумца Кери Гранта), која ипак није успела да погоди да се у студију налази — њен муж!

ХАЈДЕ ДА ПРАВИМО ПОСАО. Тако се зове квиз у којем водитељ ставља у недоумицу такмичара. Он, рецимо, у рукама држи један коверат и једну кутију и пита: „Хоћете ли оно из коверта или из кутије?“ „Коверат“, психолошки одговара такмичар после дугог размисљања. „Честитам“, каже водитељ, „добили сте 100 долара (125.000 старих динара). Такмичар, задовољан, прима награду, али тада водитељ отвара кутију и показује њен садржај: бунда од визона, која стаје више хиљада долара! Проницљивост такмичара је, ето, крахирала, а код куће — о томе су новине опширно писале — чекала га је још једна непријатност. Његова жена затражила је развод брака! Не личи ли вам то на нашу древну народну причу „Тамни вилајет“?

СКРИВЕНИ ПРЕДМЕТ. Многи психолози и социолози сматрају да су квизови у суштини нехумани, јер се такмичари, борећи се по правилу за високе своте новца, излажу страховитом искушењу и напору. Један од најнехуманијих — на жалост и најомиљенијих — јесте такозвано скривање предмета. Неко се досетио да на простору великом као, на пример, Трг Републике у Београду сакрије плочицу, која срећном налазачу доноси високу суму новца. Свако ко жели може да учествује у тражењу и одређени простор у заказано време толико је пусто опседнут, да је готово немогућно кретати се по њему. Плочица је скривена на мање-

више видном месту: у неком камиону који ту заустављен, у решеткама сливника, у трави ако је реч о парку, на електричном стубу итд. Трагање, разуме се, доводи до невероватних — и трагичних и комичних сцена, а све што се догађа снимају камере. Овај квиз наишао је на општу осуду после једног случаја кад је маса просто изгазила једног десетогодишњег дечака, после чега је несрећни малишан превезен хитно у болницу на операцију. Лекаре који су га положили на сто тек ту је чекало изненађење: испод дечакове кошуље нашли су плочицу, коју је малишан сакрио у страху да му је старији и јачи не отму. С правом се тога бојао, јер је награда износила — око 20 милиона старих динара.

ПОЈЕДИНАЦ ПРОТИВ ТЕЛЕВИЗИЈЕ. Овакви квизови — имали смо и имамо прилику да их видимо — изгледа да су најпопуларнији у свету. Начин такмичења је познат: једна личност одговара на питања из одређене области и, сваки пут изнова, сума за коју се такмичи двоструко се повећава. Ако тачно одговори — новац је његов; ако не одговори — губи све! Занимљив догађај одиграо се пре неколико година у Италији, кад је један биолог, стручњак за печурке, одговарао с изванредним познавањем на питања из ове области. Најзад, последњег дана, жири је одлучио да доскочи такмичару, који је претио да освоји огромну суму, и послужио се лукавством: одабрао је три печурке сличне по величини и боји, али разних врста,

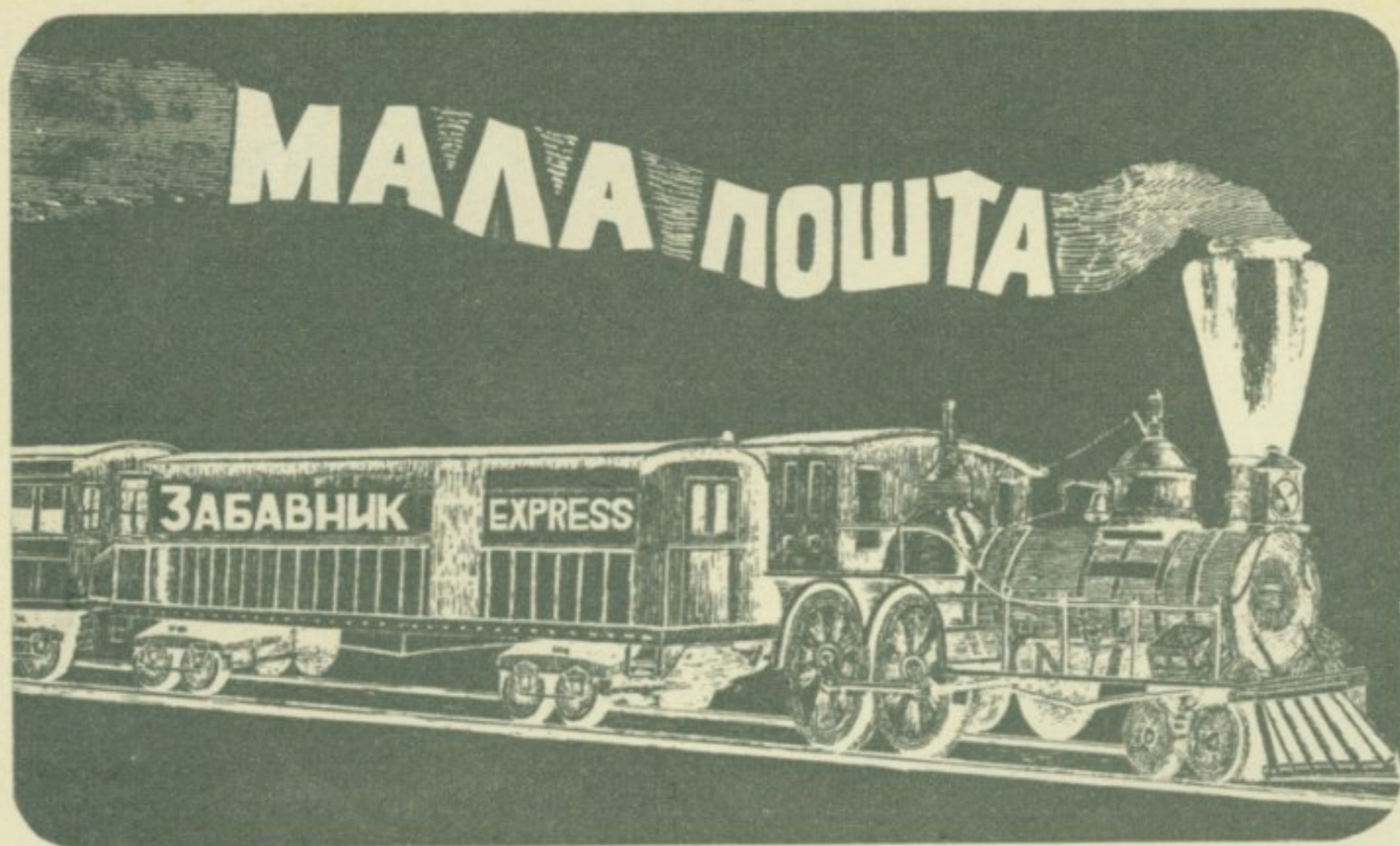
и од сваке узео по комад — саставивши са савршеном прецизношћу једну печурку. Такмичар је дуго загледао, одмеравао, мирисао и, најзад, непогрешиво открио подвалу, именујући тачно које су печурке употребљене!

ПОГОДИ ШТА САМ. Један од мање привлачних квизова који је истовремено веома тежак. Тројица такмичара у студију треба да погоде шта је по занимању нека потпуно непозната личност коју водитељ изведе пред њих. То отприлике изгледа овако: у студију се појављује жена, лепа као Милоска Венера. Ко је она? — гласи питање. Наравно, глумица! — одговарају у хору такмичари. Није! — каже водитељ! Балерина, манекен — нагађају даље такмичари. Ништа од свега тога. Кад је време за одговор истекло, водитељ открива: жена је запослена као неквалификована радница у предузећу са сакупљање отпадака. То заиста нико није могао ни да слути и награда, разумљиво, пропада.

Хиљаде оваквих и сличних квизова свакодневно се изводе на телевизијским програмима широм света јер је конкуренција између појединих студија веома оштра и треба привући гледаоца. Награде су, рекосмо, велике али тај трошак носе разне фирме, које све време, између појединих тачака, рекламирају своје производе.

ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА

Молим вас да ми одговорите да ли после завршене учитељске школе могу да ступим у трговачку морнарицу. Постоји ли нека специјална

школа, какви су услови за пријем, колико траје, и где се налази та школа, уколико постоји.

**Петар Илић
Шабац**

У вашем писму нисте нагласили шта вас интересује: речно или поморско бродарство. Што се тиче речног бродарства постоји Школски центар за бро-

дарство, бродоградњу и хидроградњу у Београду, Слободана Пенезића 19, који прима ученике после завршене основне школе. Како се у овој школи уче стручни предмети, то бисте могли једино да budete ванредан ђак, јер сте године за пријем у ту школу прешли. Уколико вас пак интересује поморска трговачка морнарица, онда се обратите Трговачкој морнарици у Сплиту.

ЖЕЛИМ ДА РАДИМ

Молим вас одговорите ми: У коју стручну школу могу да се упишем са две године гимназије? Циљ ми је да што пре почнем да радим.

**Љ. Лилић
Зајечар**

Обратили смо се Заводу за стручно образовање СР Србије и они су нас обавестили да можете да се упишете у сваку стручну школу само уз претходно полагање разлике у програму. Дакле, обратите се школи коју бисте желели да похађате, она тамо ће упоредити програме и известити вас, шта треба накнадно полагати.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Молим вас да објавите моју адресу ради дописивања с вршњацима из земље и Енглеске. Имам 13 година, волим бит-музику, скупљам марке, плоче и слике старих аутомобила. **Милена Љубојевић**, ул. Генерала Жданова бр. 36/III, Београд

Желела бих да размењујем разгледнице из земље и иностранства. Ученица сам III разреда Економске школе. **Десанка Лакићевић**, Улица Братства и јединства 37-а, Титоград

Волим бит музику и скупљам репродукције слика познатих мајстора. Ученик сам I разреда гимназије. **Зоран Петковић**, Ивана Ивановића 14, Београд.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље који су навршили 16 година. **Милоје Попов**, Црна Бара код Чоке, Ванат.

Желела бих да склопим пријатељство с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Имам 14 година. **Ружица Проданов**, Војвођанска 3, Бачко Петрово Село.

Имам 12 година и ученица сам петог разреда. Желела бих да склопим пријатељство с другарицама које воле стране језике, математику и скупљају салвете. **Станка Јанковић**, уч. V раз. Осн. шк. „Сретен Лакић“, село Велика Иванча.

Желела бих да мењам искуства са друговима и другарицама о интересантним подручјима из наше земље. **Мирјана Подубеки**, Трг братства и јединства бр. 2/IV, Пула.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 14 година. Скупљам салвете и волим бит-музику. **Драгица Глигорова**, ул. Лењина 10, Скопље.

Имам 16 година. Ученица сам II разреда гимназије. **Гордана Јовановић**, ул. Дарка Цвијановића 8, Маглај.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама и да размењујем разгледнице. **Драгослава Грујић**, уч. седмог разреда Основне школе „Милосав Николић“, Божевац.

Желели бисмо да се дописујемо са друговима и другарицама широм света на српскохрватском и руском. Идемо у осми разред. Хоби су нам марке, салвете и разгледнице. **Никола Данетић**, Железничка 5, Приједор, **Милкица Чулић**, Моше Пијаде 66, Приједор, **Драган Арнаутовић**, Омладинска 7, Приједор.

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА „ПИСМО ДЕДИ“

И на други конкурс Политикиног забавника — „Писмо деди“ — стигло је веома много радова. Било их је лепих, лепших и најлепших, али је било и неуредних, неуреднијих и најнеуреднијих; укупно 287 писама. Жири, који су сачињавали ученици београдских средњих школа (председник Милан Кундаковић) и чланови редакције, прегледао је сва писма. Прва награда додељена је **Александри Лазаревић**, ученици првог разреда Осн. шк. „Вук Караџић“ из Београда; друга **Младену Поповићу**, ученику Осн. шк. „Трећи октобар“ из Бора, а трећа **Бојану Стојичевићу** из Београда.

На овај конкурс јавили су се ученици из свих крајева наше земље, било је писама из Пуле, Кочевја, Загреба, Пљеваља, Титограда, Куманова, Скопља, Лесковца, Ћуприје и из много села. Сва писма су писали дечаци и девојчице без мамине и татине помоћи и нико није био старији од десет година.

ПИСМО КОЈЕ ЈЕ ДОБИЛО ПРВУ НАГРАДУ

Драги деда,

Могу да ти се похвалим да сам добила црвену пионирску мараму и да сам те по школи престигла. Ти си ишао у школу само три месеца, а ја идем већ четири. Ни ти ни ја не знамо сва писана слова. Зато ти пишем штампано.

Док не дођем за време распуста, чувај ми жуту коку и гуду без репа. Дикију подај кости. Теле чувај од вука, у „Буквару“ пише да је вук страхан.

Пиј, деда, ракију малом чашом, а не из чутуре коју кријеш испод кревета.

Остави ми сувих шљива и јабука, а ја ћу теби купити најлепше цигарете, твоју „Драву“.

Воли те твоја
Сања

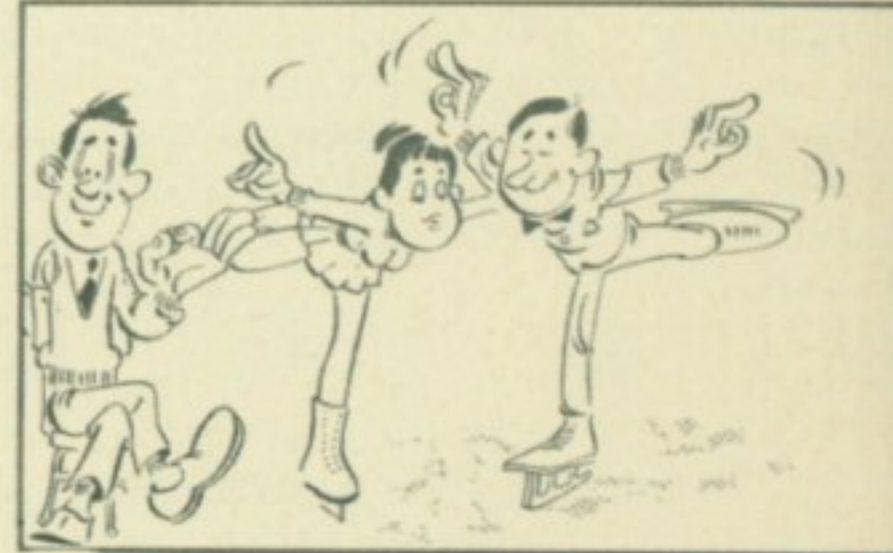

ЈУГОСЛАВИЈА — ЕНГЛЕСКА 5:0

Велики сам љубитељ спорта а нарочито фудбала, па бих вас молио да ми одговорите на питање: „Кад, где и које године је Југославија победила Енглеску са 5:0, какав је састав југословенске репрезентације био и ко је дао голове.“

Душко Сушић
Илица — Сарајево

Утакмица је одиграна у Београду на стадиону ЈНА, 1958. године. Састав југословенске репрезентације је био: Беара — Шијаковић, Црнковић — Крстић, Зебец, Бошковић — Петаковић, Веселиновић, Милутиновић, Шекуларац, Пашић. Стрелци су били: Милутиновић у 23 минути, Петаковић у 56, 77 и 83 и Веселиновић у 85 минути.

НАЈБОЉИ НА СВЕТУ

Молим вас да ми напишете тачну адресу светских првака и олимпијских победника Људмиле и Олега Протопопова. Волела бих кад бисте могли да објавите њихову адресу и да ми кажете да ли ће још клизати?

Зорица
Београд

Најбоље је да пишете на адресу: „Фискултура и спорт“ Москва, К-9, Малиј гнездикивиј переулоч 3. Што се тиче њиховог клизања, надамо се, и желимо, да ће они и даље још клизати.

МОЈА ПТИЦА НЕ ПЕВА

Прошле недеље мој друг и ја купили смо по једну птицу. Он је узео канаринца а ја штиглица. Разлика је сада само у томе што се његова птица навикла на кавез и пева а моја се разболела и не пева. Како да јој помогнем да оздрави и да је научим да пева. Кажите ми да ли би овако болесну птицу требало пустити на слободу?

Милутин Поповић
Београд

Обратили смо се Музеју за шумарство и лов и замолили их да нам помогну. Не треба много да вас чуди што се канаринка понаша као код куће, пошто је она у ствари домаћа птица. Њено одржавање у кавезу не причињава велике тешкоће. Поред семенки, треба јој мало салате, довољно воде да се може купати и нешто кречних соли. А што се тиче штиглица љубитељи га углавном цене због песме. У ропству он пева преко целе године. Његова храна се састоји од сувог семенја (од свих врста боца). Питање је да ли га добро храните, а затим потребно је извесно време да се привикне на кавез. Ако је птица болесна не би требало да је пустите на слободу.

УКЛЕТА ХОРДА

НАЛАЗИМО СЕ
У ЦЕНТРАЛНОЈ
ЕВРОПИ,
МОЖДА ПРЕ
100.000
ГОДИНА,
МОЖДА И
ВИШЕ...

ЗВЕЗДА ЗОРЊАЧА НЕСТАЛА ЈЕ НА ХОРИЗОНТУ.
НОЋНА ТАМА ЛАГАНО СЕ ПОВЛАЧИЛА ПРЕД ПРАСКО-
ЗОРЈЕМ. НАД РАВНИЦОМ ЈЕ ВЛАДАЛА НАЈДУБЉА ТИШИ-
НА...

НА ОБАЛИ ВЕЛИКЕ РЕКЕ
ЖИВОТИЊЕ СУ ГАСИЛЕ ЖЕЂ...

... ДОК СУ С ВРХА
ОБЛИЖЊЕГ БРЕЖУЉКА,
У МУКЛОЈ ТИШИНИ,
ПОСМАТРАЛИ
ЉУДИ...

ТАМО... ДОЛЕ!
ДОЛАЗЕ!

ИЗНЕНАДА, СА ДРУГОГ КРАЈА РАВНИ-
ЦЕ, ДОПРО ЈЕ ТЕЖАК ТОПОТ. ПОСТАЈАО
ЈЕ СВЕ ЈАЧИ. ТО ЈЕ НАЛАЗИМО ВЕЛИКО
КРДО МАМУТА, ПРЕДВОЂЕНО
ОГРОМНИМ
МУЏЈАКОМ.

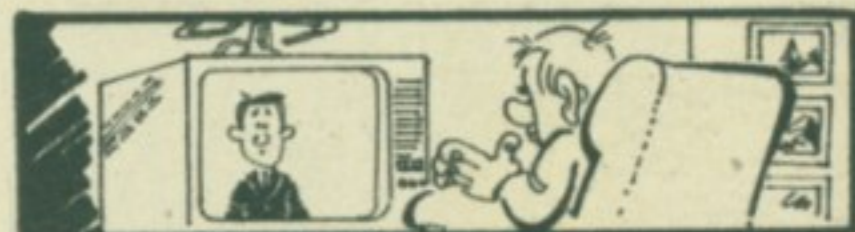
ЖИВОТИЊЕ НА ПОЖИЛУ УЗНЕМИРИМЕ
СУ СЕ. МНОГЕ СУ СЕ ДАЛЕ
У БЕКСТВО...

АЛИ ИПАК
НИСУ СВЕ
УЗМАКЛЕ...

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

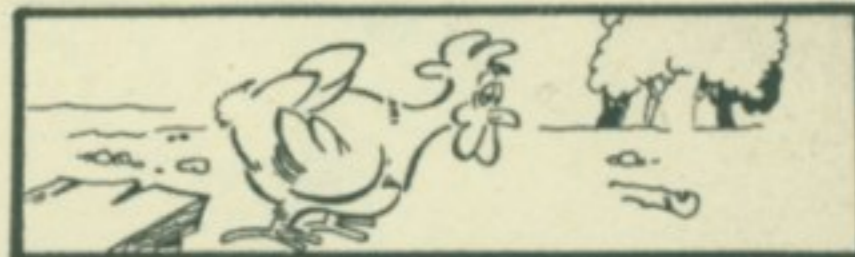
● највиши телевизијски торањ
на свету, висок 533 метра, сагра-
ђен у близини Москве, недавно
је почео да ради. Захваљујући
њему совјетски слушаоци и гле-
даоци моћи ће да прате четири
телевизијска програма и три ра-

дио програма на кратким тала-
сима. Совјетски стручњаци се
припремају да ускоро пусте у
рад и пети телевизијски канал
као и још три нова за радио.

● најпознатији амерички про-
извођач прибора за риболов зо-
ве се Шекспир а презиме му је
Виљем.

● необично јаје снела је јед-
на кокошка из Крезоза у Фран-
цуској: било је дугачко 87 мили-
метара, пречника од 57 милиме-

тара а тешко 160 грама. После
овог догађаја несрећна кока је
угинула.

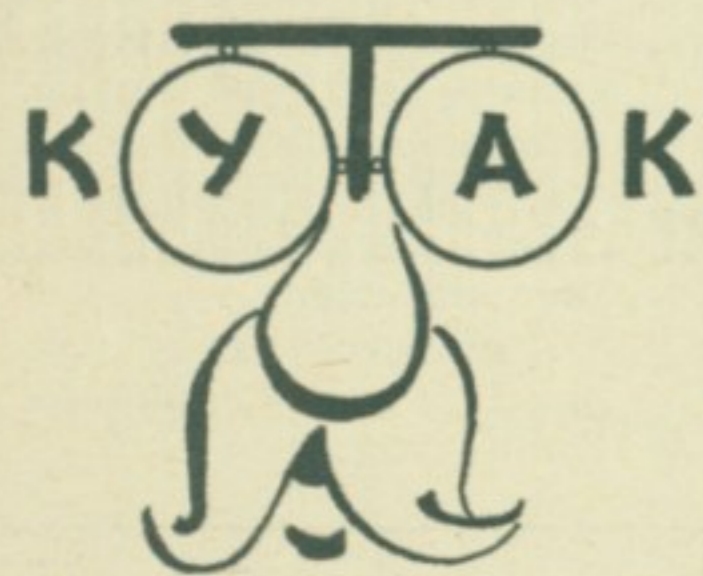
● у Пасадени у Калифорнији
недавно је отворена изложба
птица. На уласку у изложбени
салу посетиоце дочекује „седе-
ћи“ на једној мотки папагај „по-
лиглота“. Он непрекидно понав-
ља речи добродошлице на енгле-
ском, немачком, руском и шпан-
ском.

● Пери Прајс, зоолог из Сан
Франциска дошао је после ду-
жег проучавања до следећег за-

кључка: лавови уживају у мири-
су лаванде, док биволи више во-
ле мошус, медведи анис а ками-
ле мирис дувана.

● птицу пупавац стари Араб-
љани сматрали су светом.

ДОКОЛИЦА У СОРЕНТУ

За домаћи руком писани хумористич-
ки лист „Сорентинска правда“ Максим
Горки, чија се стогодишњица рођена
слави ове године, често је и са задо-
вољством писао. Лист је излазио на де-
белој хартији за цртање. На првој стра-
ни првог броја другарска карикатура:
измршавели Горки прстом затвара кра-
тер малог Везува.

На страницама листа Горки је писао
под разним псеудонимима: Инвалид му-
за, Гвидо Ачетабула, Тарас Опарин, А-
ристид Балик, Метранпаж Горјачкин и
другим.

У једном од бројева Горки је објавио
један кратак напис „Људи насамом са
собом“, који преносимо.

„Сваке вечери кад би остао сам спи-
сатељ П. затварао је врата, закључавао
их, седао за сто и оловкама у боји
исправљао штампарске грешке у ста-

рим листовима и часописима, које је
скупио и слагао на орману. При томе
би претходно облачно црвени кинески
кимони и стављао велике наочари.

Међутим, људи се не понашају чуд-
но само кад су сами са собом, већ и
кад се нађу удвоје. Сваког пута пре
заседања колегијума „Светске литера-
туре“ професор Ф. А. Браун кидисао
би на академика С. Ф. Олденбурга и
покушавао — потпуно безуспешно — да
га прободне роговима.

Приметно сам да се и млади супру-
жници слично понашају.“

Под насловом „Свакодневни живот“
појавила се и ова анегдота.

„Седећи на пристанишном кеју у Са-
мари и машући ногама Петар Иванович
Гоголин говорио ми је:

— Усмртио сам четири жене и — ни-
је ми много жао!“

ВЕСЕЛОГ
архивара

КАД СЕ УМОРИТЕ ОД УЧЕЊА

У ЗИМСКОМ ЗАБАВНОМ ПАРКУ

У великом зимском забавном парку очекује вас не само забава већ и много занимљивих задатака.

- 1 Ево, клизачица је на леду нацртала шаре. Загледајте их боље и у њима ћете открити зечицу са зечићима и једну лопту око које се они играју. Покушајте да их нацртате не дижући оловку с хартије и да вам се линије нигде не пресеку.
- 2 Десно од њих један уметник црта медведа. Није га тешко нацртати: треба само правилно спојити тачке. Али не све: осам тачака је сувишно, њих не треба укључити у цртеж.
- 3 Видите ли јелена с јеленчићима? Има их двоје. На цртежу је само један. А где је други? Негде у близини сакрио се и један лос.
- 4 По четвртастом клизалишту у средини слике лети клизач. Ако се квалификује за европски шампионат добиће једну од награда које се налазе поређане око клизалишта. Пођите трагом који су оставиле његове клизачке и видећете која му је награда намењена.
- 5 Избројте колико се фигура крије на крову Деда Мразове кућице?
- 6 При дну аутобуса налази се низ белих поља. Упишите у њих — у свако поље по једно слово — назив једне животиње из аутобуса. Заједно са средњовековним витезом крените кроз лавиринт да бисте стигли до циновске главе у средини извајане од снега.
- 7 У забавном парку сакриво се осам смучара. Нађите их.

РОГОВИ и КОПИТА

У совјетском листу „Литературнаја газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица — у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „откупној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Иља и Петрова „Златно теле“.

ОЧИ У ОЧИ С МЕДВЕДОМ

Књиговођа Парунске фабрике лакних метала Б. Ф. Клеј налазећи се на службеном путу, дуго је седео

за вечером у једном московском ресторану. Већ пред само затварање ресторана, излазећи у хол, он се одједном нашао очи у очи с... огромним медведом, који је непокретно стајао крај велике саксије с палмом. Књиговођа се неустрашиво бацио на звер, избио јој из шапа послужавник с боцом и снажним ударцем песнице оборио на под.

О херојском поступку неустрашивог књиговође дежурни милиционер је обавестио радни колектив.

МЕТЕОРОЛОШКИ ИЗВЕШТАЈ

У току сутрашњег дана неће доћи до битне измене климе.

ВЕСТ ИЗ МИНИСТАРСТВА

Наређењем Министарства исхране награђена је велика група активиста, која је током прошле године одлично спровела здравствено-просветну кампању против алкохолизма и пушења.

Наређењем Министарства трговине награђена је велика група радника у трговини, која је знатно превазишла годишњи план продаје алкохолних пића и дувана.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) наш познати сликар (Петар), 7) скраћеница једне северноамеричке државе, 8) град у Француској, 10) птица из фамилије рода, 12) драги камен са урезаним фигурама, 13) пучњава, прасак, 15) ред, 16) речно острво, 17) савремени совјетски филмски редитељ (Ни-

1	2		3	4	5	6
7			8			9
10		11		12		
13			14		15	
16			17	18		19
		20			21	
22	23			24		25
26				27		
	28		29			
30		31			32	33
34	35		36	37		
38		39		40		
41					42	
43				44		

колај), 19) предлог, 20) летописи, 22) менично јемство, 24) љуприја, 26) врста птице, 27) једнаки, 28) годишње доба, 30) повратна заменица, 31) иницијали нашег књижевника („Смрт Смаил-аге Ченгића“), 32) индустријска биљка, 34) позади, 36) градска саобраћајница, 38) јеловник, 40) дечја игра, 41) река у Африци, 42) ноћна птица грабљивица, 43) инсекти из фамилије опнокрилаца, 44) врста папагаја.

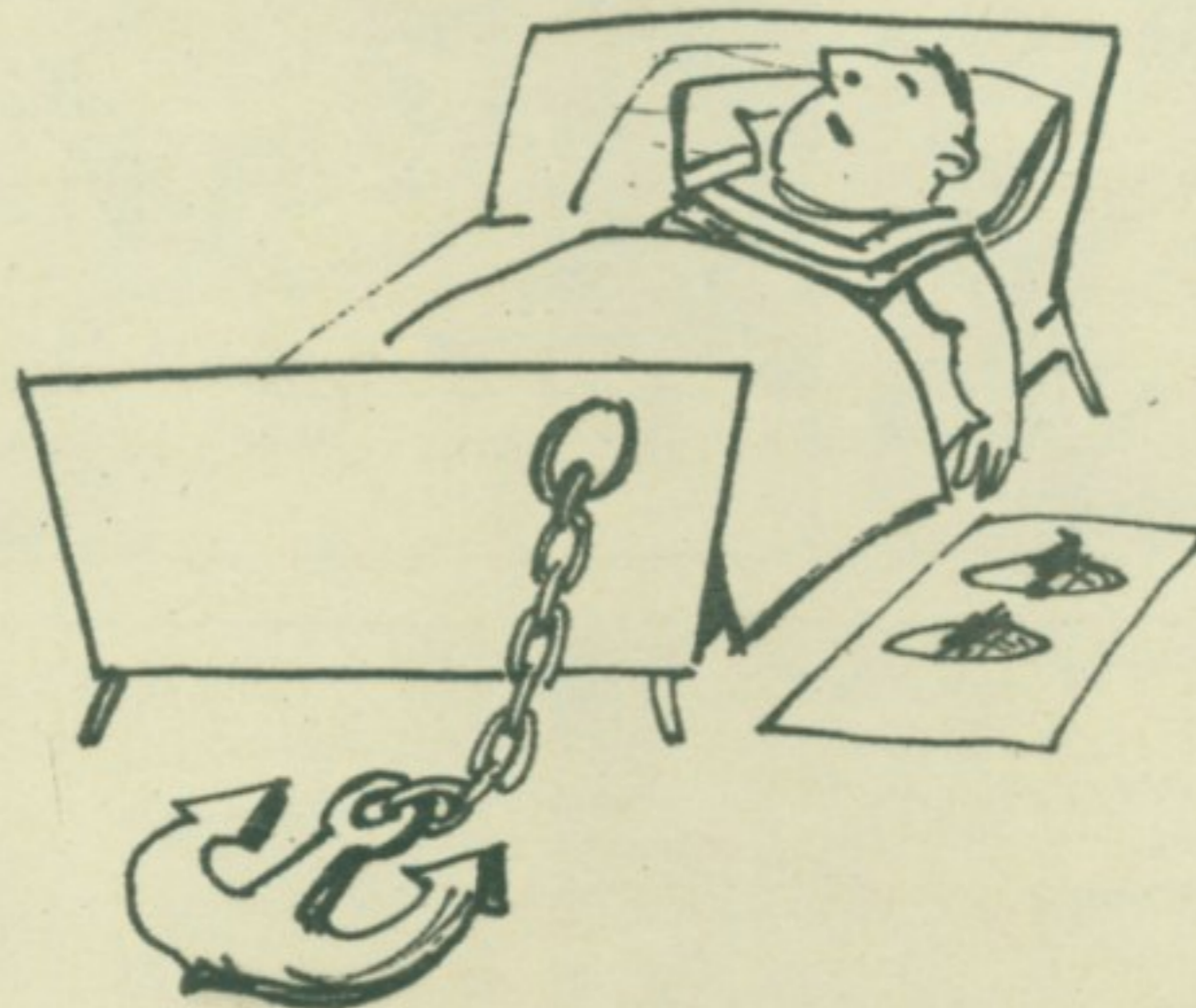
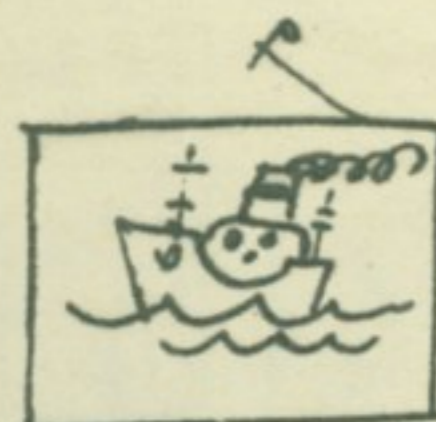
Усправно: 1) балет П. И. Чајковског, 2) пецарошки прибор, 3) почетна слова азбуке, 4) израштај на глави код неких животиња, 5) шумско дрво, 6) управа, 7) морски главоножац, 9) плодно место у пустињи, 11) предлог, 14) присвојна заменица, 18) кућно огњиште, 20) рибари, 21) северни јелен, 22) првак, 23) староримски поздрав, 25) лична заменица, 29) аустралијска птица тркачица, 30) име књижевника Матавуља, 32) северноамерички драмски писац (Артур), 33) благајна, 35) врста индијског новца, 37) иницијали нашег књижевника („Пера Сегединац“), 39) врста атмосферског талога.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) спрат, 5) план, 6) ас, 8) Оран, 10) ТВ, 12) реп, 13) Басра, 15) ад, 16) нектар, 17) ови, 19) грана, 20) Емс, 22) Арп, 23) пчела, 25) Тур, 27) реноме, 28) то, 29) Араго, 30) зид, 31) гј, 32) боца, 33) еп, 35) „Нана“, 36) опера.

БЕЗ РЕЧИ

МОРНАР У ПЕНЗИЈИ

— Мама, види шта сам нашао на плажи!

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански факс 124 ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полу-годишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИВИ

